

Déli Hírlap

Redacția și administrația:
TIMIȘOARA, I. Piața Brătianu No. 3.
Telefon: 28—10

GAZETA MAGHIARILOR
DIN BANAT

Nr. cereri de insc. in Reg. publ. per. 934/1938
Trib. Timisoara
Redactor resp. Dr. VARNAY ELEMÉR

Bekerítési politika

az egyik részről, a bekerítési politika elleni védekezés a másik részről, azok a jelszavak, melyek jegyében a vita egyelőre még parlamenti és parlamenten kívüli sikon folyik. Németország szerint Anglia a meglévő és alakulóban levő szövetségekkel be akarja keríteni a harmadik birodalmat, mert féltékeny hatalmára, Anglia viszont tiltakozik ezen feltevés ellen és hangoztatja, hogy a Németországgal szomszédos kisebb államok függetlensége érdekében cselekszik és szó sincsen bekerítési politikáról. Tény az, hogy amíg Németország csak németek által lakott és a birodalommal szomszédos területeket kebeleztet be, bizonyos nyugtalanság volt ugyan észlelhető a nemzetközi életben, de nagyobb ellenhatást nem váltott ki. Az idegesség akkor kezdődött, amikor Hitler a német felségjogokat kiterjesztette Cseh- és Morvaországra is, sőt a Kárpátokon innen védnöksége alá helyezte a tótok által lakott és a csehszlovák állam megszüntetéséig folytatni kívánt Szlovákiát is. Olyan gyors egymásutánban változtak a térképrajzok, hogy komoly tartalmat jelent az a különös humoros megállapítás, mely szerint az uccai árusok így kínálják a középeurópai térképet a közönségnek:

— Csak tíz fillér a legújabb térkép, — tárgyumival együtt!

Valóban Hitler márcól-holnapra egész országokat radiózott ki Európa térképéről először az etnikai, majd a történelmi és végül a német életter jogán. Ahol megmaradtak a határok, ott gazdasági szerződések révén igyekeztek a németek biztosítani befolyásukat. Erthető, hogy ez a gyors előretörés izgatja és idegesíti úgy Angliát, mint Franciaországot, nem kevésbé azokat az államokat, melyek a német terjeszkedési vonalba esnek. Hitler ugyan hangoztatja, hogy nincsenek támadó szándékai, de a diplomáciában a jäték nemcsak egyszerű kijelentések alapján folyik, hanem keresik a nyilatkozatok mögött esetleg meghúzódó szándékokat is, amit az egyszeri diplomata úgy fejezett ki, hogy a beszéd arra jó, hogy elfedje a gondolatokat. Ennek a régi diplomata-iskolának az elveit vallják a kódos Albion államférfiai, mikor nem kételkednek ugyan Hitler szavainak őszinteségében, de azért felkészülnek arra az eshetőségre is, ha netán a tények majdan rácsafolnának a szavakra. Ez az a kölcsönös bizalmatlanság, mely a háború utáni Európa konszolidációját akadályozta, megteremtette a minden képezetet felülmúló fegyverkezési versenyt és szembeállította a nemzeteket egymással. Az angol parlamentben a felelős államférfiak részéről elhangzott beszédek kifejezésre juttatták a brit politikanak azt az akaratát, hogy a kisebb népek védelme érdekében tesznek mindent, de ugyanakkor nem mulasztottak el rámutatni arra is, hogy nem hajlandók tűrni, hogy bármely állam világhatalmi hatalomra törekedjen. Itt bújik ki a szög a zsákból: Anglia félti világhatalmi pozícióját. Nem mintha Németországra akarná tenni kezét Kanadára, Ausztráliára, Indiára, Egyiptomra, vagy valamelyik afrikai angol gyarmatra, hanem Anglia egyedül akar továbbra is világhatalom lenni. Most nem vitatjuk azt, hogy Angliának ez a világhatalma egyes népek vagy országok részéről talán könnyebben elviselhető, mint lenne a német hatalom gyakorlása ugyanazon nemzetek és államok fölött, csak a tényt szögezzük le. Anglia ma egyedül világhatalom és ennek megosztásától fél. Ezért van szükség a kisebb államok megvédésének hangoztatására és ezért kívánja védnöksége alá helyezni azokat az országokat, melyeket Németország esetleg fenyegethet függetlenségükben. A lírai tenor harcias indulókat harsog és ez a harsogás nem kevésbé nyugtalanítja a kedélyeket, mint az esetleg fenyegető veszély maga. Reméljük azonban és az egész emberiség fejlődé-

Kölcsönös védelmi egyezmény jön létre London és Varsó között

Vita az alsóházban a Romániával kötendő gazdasági egyezményről

Danzig ügyében szabadkeze lesz Lengyelországnak

Londonból jelentik: Az angol fővárosban tartózkodó Beck ezredes, lengyel külügyminiszter, kedden délelőtt 11 óra után érkezett az angol külügyi hivatalba. Beck ezredes Racinsky londoni lengyel nagykövet társaságában meglátogatta lord Halifax külügyminisztert, majd délután az angol alsóházban felkereste Chamberlain miniszterelnököt. Este Halifax külügyminiszter vendége volt a lengyel külügyminiszter.

Beck ezredes 1 órakor hagyta el a külügyi hivatalt és részt vett a Halifax lord által adott szülőkörű villásreggeli, amelyen a két külügyminiszteren kívül lady Halifax, Rocsinszky lengyel követ és Cadogan lord külügyi államtitkár vettek részt.

A Press Associated úgy tudja, hogy szerdán kölcsönös védelmi egyezmény jön létre Lengyelország és Anglia között.

A lapokban az a felfogás nyilvánult meg, hogy Lengyelország az angol garancia ellérére is kész Németországgal tárgyalást kezdeni a danzigi kérdés békés megoldása céljából. A jelek arra mutatnak, hogy a kérdést barátságos úton fogják rendezni.

Danzig kérdését Lengyelország közvetlenül rendezzi

Halifax lord a felsőházban a következő nyilatkozatot tette:

— Beck lengyel külügyminiszter megérkezett és örömmel fejeztem ki afelett, hogy alkalmas nyílik a Lengyelországot és Angliát egyformán érdeklő problémák megbeszélésére. A Lengyelországra vonatkozó nyilatkozat

új fejezetet jelent Anglia politikájának történetében.

Ezt a kötelezettségvállalást nem valamely állam elleni bosszú szelleme hatja át, hanem az a hit és remény, hogy ilyen módon az európai béke biztosítása ügyének szolgálatot tehet.

A Times az angol kormány félhivatalos lap-

Két hét múlva Romániába jön az angol gazdasági bizottság

Az angol alsóházban Stanley kereskedelmi miniszter Fletscher képviselő kérdésére kijelentette, hogy körülbelül két hét múlva utazik Romániába az a hivatalos angol küldöttség, amelynek vezetője Sir Leith-Ross, az angol kormány kereskedelmi tanácsadója lesz és amelynek tagjai között szerepelnek az összes érdekelt minisztériumok képviselői. A küldöttség feladata lesz, hogy

tanácskozást folytasson a román hatóságokkal a két ország közötti kereskedelem kérdéseiben.

Ifjabb Henderson Arthur azt kérdezte, vajon ez azt jelenti-e, hogy ennek a küldöttségnek nem lesz felhatalmazása kereskedelmi egyezmény kötésére, hanem csak a jövőben kötendő egyezmény alapairól tárgyalhat.

Stanley: Ez nem felel meg a valóságos

ja mai vezércikkében leszögezi, hogy az angol kormány nem akar nyomást gyakorolni Lengyelországra és ha a lengyel kormány harmadik hatalom közbejötté nélkül akarja rendezni Danzig kérdését Németországgal, ez szabadságában áll.

A lap jelzi, hogy a román kormány még mindig nem adott választ az angol kezdeményezésre. Politikai körökben ezt azzal magyarázzák, hogy a román kormánynak ebben az ügyben érintkezésbe kell lépnie a Balkán-szövetség államaival.

Ezzel szemben jól értesült párisi körökből származó közlés szerint Románia elfogadta a román-angol katonai egyezményről szóló londoni javaslatot.

helyzetnek. Meggyőződésünk, hogy a küldöttség nagyon hasznos szolgálatokat fog teljesíteni. A küldöttség műszaki tanácsadókat is fog magával vinni.

Bellenger: Szó lesz-e pénzügyi egyezményről a Romániának nyújtandó pénzügyi kölcsönök céljából?

Stanley: A küldöttség egyik tagja a kiviteli hitelkezesi intézet egyik képviselője lesz.

SIR SINCLAIR ELLENE VAN MINDEN TÁRGVALÁSNAK

Az angol alsóház hétfői ülésén Sir Archibald Sinclair, a liberális ellenzék szónoka, bejelentette, hogy pártja csatlakozik Chamberlain nyilatkozataihoz. Sinclair az angol miniszterelnök pénteki nyilatkozatának egyik szakaszával szemben tiltakozását jelentette be és pe-

rüljön arra, hogy bizonytalanságban remegjen hozzátartozói övéndőjéért. És eljön, mert el kell jönnie a nagy leszerelésnek is, mert áll ma is az a régi igazság, hogy szuronyokkal lehet parázézni, szuronyokkal lehet támadni, lehet védekezni, lehet embert ölni, de szuronyokon ülni nem lehet...

dig azzal a szakasszal szemben, amely az esetleges konfliktusok elintézését tárgyalások útján kívánja rendezni. A szónok szerint ez a szakasz felesleges és téves értelmezésnek ad helyet. Sinclair azt látja, hogy e szakasz szerzője, Sir John Simon, az angol politika rossz szelleme volt. Simon és Samuel Hoare voltak azok — mondta Sinclair —, akik a kollektív biztonsági politikát szabotálták és ezért el kell hagyni helyüket, hogy

Edennek és Churchillnek adják azt át.

Vitathatatlan, hogy Anglia eddigi külpolitikája a demokráciák gyengülését idézte elő, de hangsúlyozta, hogy milyen nagy szerep van Szovjetországra és felkéri az angol kormányt, hogy tegyen meg mindent, ami módjában áll, hogy Szovjetországot is bevonja a békeszövetségbe. Ezen kívül az angol kormánynak le kell szögeznie állásfoglalását Hollandia, Svájc és Belgiumra vonatkozólag is.

Anglia fog háborút kezdeni!

A kormány nevében Sir John Simon szólalt fel és örömmel állapította meg azt az egyöntetűséget, amely megnyilvánul a képviselők magatartásában, amikor a kormány új politikáját támogatják. Nagybritánia történelmében fontos pillanatot jelent ez, mert az egész ország Chamberlain politikája mellett sorakozott fel és ez egy olyan politika kezdete, amelyről nincsen visszaterés. Anglia olyan kötelezettségeket vállal, amelyek nem írják pontosan elő, hogy Európa melyik részére vonatkozik az. Az új kötelezettségek következtében nemcsak, hogy meg van a háború lehetősége, hanem bizonyos

Churchill szerint a harc a győzelemig, vagy a pusztulásig tartana

Winston Churchill helyesli Chamberlain politikáját és leszögezni kívánja, hogy ez nem jelenti Németország bekerítését. A diktátoroknak ki kell verniük azt a gondolatot a fejükből, hogy a francia köztársaság és az angol birodalom megsemmisítene, ha azonban ilyen kísérletezések történnének, az Európa biztonsága elleni támadást jelentené és

arra kényszerítene Franciaországot és Angliát, hogy ők kezdjék meg a háborút.

E két hatalmas ország addig harcolna, míg vagy győzne, vagy elveszne.

Az interpellációk során Morgan Price munkaspárti képviselő kérdést intézett a kormányhoz arra vonatkozólag, hogy

Németország Romániának fegyvereket szállít-e

a kereskedelmi egyezmény értelmében és vajjon nem érkezett-e el az idő, hogy

Anglia Romániának tengeri és dunai haderejét megerősítse.

Buttler külügyi államtitkár Chamberlain nevében válaszolva kijelentette, hogy az angol kormány hajlandó készséggel megvizsgálni a helyzetet és

a román kormányt nemcsak katonái, hanem minden más irányban is támogatni.

Morgan Price képviselő érdeklődött, hogy milyen felhatalmazással indul el Romániába az angol kereskedelmi bizottság. A kereskedelmi államtitkár bejelentette, hogy Stanley kereskedelmi miniszter nyilatkozni fog az alsóházban a Romániát érintő kérdésekről.

Chamberlain miniszterelnök egy képviselő kérdésére azt válaszolta, hogy a kötelező katonai szolgálat bevezetése jelenleg akadályozná az önkéntes jelentkezésről készített terv gyors végrehajtását. A Danzigra vonatkozó ügyet minden részleteiben Beck külügyminiszterrel meg fogják tárgyalni.

EDEN A SZOVJETTEL VALÓ EGYÜTTMŰKÖDÉSÉRT

Az alsóház tegnapi ülésén Eden volt külügyminiszter is felszólalt és minél szorosabb angol-szovjet orosz együttműködést sürgetett. Nagyon erősen követelte ugyanezt Dayton, a munkaspárt szónoka, aki azt kívánta, hogy az együttműködésbe bele kell vonni az egész Balkán-szövetséget, Hollandiát, Belgiumot, Svájcot és a skandináv államokat is.

KÉTHETES SZUNETET TART AZ ALSÓHÁZ

Chamberlain angol miniszterelnök bejelentette, hogy az alsóház csütörtökön kezd meg

LLOYD GEORGE BESZÉDE

Az alsóház ülésén folytatott külpolitikai vita során felszólalt Lloyd George is, aki beszédének befejező részében azt a végső következtetést vonta le, hogy

senki se számítson az elkövetkező háborúban Olaszország, vagy Spanyolország semlegességére.

A felszólalók között voltak Maxton független munkaspárti, Sanders munkaspárti, Dewerley Baxter és Hugh Dalton munkaspárti képviselő, aki az ellenzék utolsó szónoka volt és válaszolt Hitler kancellár azon állítására, hogy Németország bekerítését készítik elő. Valójában az történt, hogy

Csehszlovákiát kerítették be a németek és most Lengyelország bekerítéséhez láttak hozzá.

előre megállapított esetekben Anglia lesz az, amely megkezdi a háborút.

A szónok ezután hangsúlyozta azokat a körülményeket, amelyeknek bekövetkezése után Chamberlain felismerte eddigi politikájának kudarcát és ezért meg kellett, hogy változtassa a külpolitika irányvonalait. Ha hihetünk Hitler kancellár azon kijelentésének, hogy Németországnak nincsen szándékában más nemzeteket megtámadni, az annál kedvezőbb, mert

ha ilyen szándékai volnának, úgy szembe találná magát az ellenállással.

húsvéti szabadságát és a legközelebbi üllést április 18-án tartják meg. Amennyiben szükség mutatkozna, úgy az alsóházat előbb is összehívhatják.

Mussolini szerdán a római angol nagykövettel tárgyal

Rómából jelentik: Nagy feltűnést keltett kedden délelőtt a római politikai és diplomáciai körökben az a hír, hogy lord Pert római angol nagykövet és Mussolini miniszterelnök megállapítottak abban, hogy kedden délután tanácskozássra ülnek össze.

Németország az „angol bekerítő politika” ellen

Berlinből jelentik: A német lapok is hosszú tudósításokban foglalkoznak Chamberlain miniszterelnök hétfői esti alsóházi beszédével és ismét utalnak arra, hogy

az angol kormány újabb politikája Németország bekerítésére irányul.

A Berliner Börsenzeitung azt írja, hogy az angolok a miniszterelnökiükkel az élen,

elvesztették minden érzésüket a legegyszerűbb német életjoggal szemben.

Mi németek, azonban megmaradunk azon az alapon, amelyen állunk és amelyet Hitler is említett legutóbbi beszédében, hogy a német nép jövője saját erejéből áll.

Hitler birodalmi vezér kedden délelőtt az ismert német mozgalom, a Kraft für Freude egyik hajóján, Hamburgba érkezett. A kikötőben a lakosság nagy ünnepléssel fogadta a birodalmi vezetőt.

A NÉMET ÉLETTER ELMÉLET ÉS MÁS NÉPEK ÉLETTERE

Senki sem vitathatja, hogy Németországnak joga van saját életteréhez, de ez a jog nem jelentheti más államok életterének elfoglalását. Az angol kormány tudatában van annak, hogy nagyobb akciókat kell végrehajtania, mint az eddigi ideiglenes nyilatkozatok voltak. Ez az akció folyamatosan van és még sok mindent meg kell valósítani. Az ország haderejét kétszeresére emelte és előre nem jelentheti be azokat az intézkedéseket, amelyeket foganatosítani kell majd, de felhívja a lakosságot arra, hogy gondolkodás és ellenállás nélkül hozza meg mind-

A szovjetkormány cáfolja a kötelezettségvállalást

A hivatalos szovjet távirati iroda a következő cáfolatot adta ki:

A Temps és az Oeuvre című lapok a Havas ügynökség Moszkvából keltezett jelentését közölték, amely szerint a Szovjetunió állítólag kötelezte magát, hogy háború esetén Lengyelor-

FRANCIA JOBBOLDAL HEVESEN ELLENZI A MOSZKVAVAL VALÓ EGYÜTTMŰKÖDÉST

Párisból jelentik: Kedden délután rendkívül élénk diplomáciai tevékenység folyt le a francia külügyminisztérium palotájában. Bonnet külügyminiszter előbb az angol és a szovjet nagykövettekkel tárgyalt. Hír szerint e megbeszélések célja a védelmi szövetség megalakításával kapcsolatos kérdések rendezése volt.

A francia külügyminiszter később Törökország párisi nagykövetével tárgyal.

A Matin úgy tudja, hogy ez a tanácskozás a Dardanellákon való szabad átkelés kérdését érintette. E tárgyalások befejezésekképpen este Bonnet külügyminiszter

Daladier miniszterelnökkel jelent meg, aki vel szintén hosszabb megbeszélést folytatott.

A párisi lapok változatlan érdeklődéssel tárgyalják a legújabb külpolitikai eseményeket. Első helyen még mindig Chamberlain miniszterelnök hétfői alsóházi beszédével foglalkoznak. A Journal hangsúlyozza, hogy

Anglia nem egyetemes biztonsági rendszer létrehozásán fáradozik,

hanem védelmi rendszer megalakításával akarja biztosítani a világ békéjét. A jobboldali lapok azonban

óvást emelnek az ellen, hogy Moszkvát is bevonják a védelmi rendszerbe.

Egyhangúlag azt írják, hogy e védelmi rendszer feltételül szükség van, de abba csakis megbízható államokat szabad beszervezni. Ha pedig Moszkvát is bevonják ebbe a szövetségbe, úgy ellentétes érdekeket szolgálnak. A francia lapok cikkeiből általában az a nézet alakult ki, hogy abban az esetben, ha nehézségek is merülnek fel, végeredményben

a védelmi rendszer megalakítása mégis lényeges enyhülést fog jelenteni a nemzetközi politikában.

azokat az áldozatokat, amelyeket rájuk rónak.

Fletcher azt a kérdést intézte az angol kormányhoz, hogy a spanyol polgárháború befejezése után emlékeztetni kívánja Olaszországot arra az ígéreterre, hogy önkénteseit vissza fogja hívni.

Buttler külügyi államtitkár így válaszolt:

— Nincsen semmi okunk azt feltételezni, hogy az olasz kormány nem fog eleget tenni vállalt kötelezettségének.

DÁNIÁBAN ROSSZUL BANNAK A NÉMETEKEL — A NÉMET SAJTÓ SZERINT

A Berliner Börsenzeitung Németország magatartását a következőkben szögezi le: Chamberlain nagy szavakat használt, hogy bejelentése az angol külpolitika megváltoztatását. Csalódik azonban, ha azt hiszi, hogy az általa hangzott frázisok bármilyen mértékben befolyásolhatják Németországot. Megerősödik az a meggyőződésünk, hogy a német erő növekedése eltelésben áll a hipokrata angolok érdekeivel, azoknak az angoloknak az érdekeivel, akik meg vannak győződve arról, hogy jogukban áll a kontinens ügyeibe beavatkozni. Mi, németek, megmaradunk annál a megállapításnál, amelyet Hitler kancellár Wilhelmschaffenen leszögezett, a mikor kijelentette, hogy a német nép biztonsága saját erejében rejlik.

Az Eschener Nationalzeitung hosszabb cikket ír a Dániában élő németek helyzetéről és megemlíti, hogy a Dánia birtokában levő Schleswigben igen rosszul bannak a németekkel. A német kormánynak különös figyelmet kell fordítani erre az ügyre.

szágnak hadianyagot szállít és nyersanyag piacát Németország részére hozzáférhetlenné teszi. Ez a jelentés nem felel meg a tényeknek, mert a Szovjetunió ilyen irányú biztosítékokat senkinek sem adott és nem vállal újabb kötelezettségeket.

Modern varázsigék, amelyektől felnyílnak a siker zsilipjei

Könyvkereskedésekben a könyvek böngészése közben ismételen bukkantam olyan művekre, amelyek arról szólnak, hogyan kell az embernek képességeit sorompóba állítania, hogy az érvényesülés létráján feltornázhassa magát; mit kell tenni annak, aki fel akar kapaszkodni a boldogság székére, miként lehet rálelni az arany és hírnév országútjára. Csupa bölcseségi könyv, amelynek, ha megismertük a titkait, sarkig fognak feltárulni a siker kapui.

Meg kell engedni, hogy ezek a könyvek, korunk ismerete szempontjából kitűnő szímatról esznek tanúságot. Korunk valósággal tobzódik a sikerimádattól. Alig van szekta, amely jobban volna elterjedve, mint a sikerfaloké. Manapság egy régi ferde beállítás mintájára azt lehetne mondani, hogy nem a cél, hanem a siker szentesíti az eszközt. Korunkban a siker nem megától terem, hanem csinálják. Igen gyakran a reklám az a varázsigé, amely a siker zsilipjeit felnyitja. Siker kell a modern embernek, átütő, kirobbanó, — bombasiker, ahogy szokás mondani. Sokszor nem is bánja, hogy milyen eszközökkel jut hozzá. Mohón kívánja, hogy az ölébe hulljon, megfeszül, hogy lépje, mint a gyümölcsöt a magas fáról. Lehetőleg azonban minél kisebb fáradtsággal, munkával és kockázattal. Hajrá, fel a gazdagság és siker útjára! — hangzik satakiáltása. — „Próbáljunk filléreket mammutragyonná hizlalni, próbáljunk a disznóról is gyapjút nyírni!”

Önkéntelenül is felöltik az a kérdés, hogy a sikernek vannak-e titkai, el lehet-e ezeket sajtítani és mindenki arat-e sikereket? Túlzás volna mindezekre határozott válaszokat adni. Theodor Roosevelt szerint az igazság az, hogy a sikernek nincsenek titkai. Ha a nagy sikereket elért embereket analizáljuk, akkor azt találjuk, hogy rendszerint nincsenek nagy képességeik, csupán a meglévő képességeiket használják ki száz százalékgig.

Mindezek ellenére, azt hiszem, hogy a sikert és gyors érvényesülést tárgyaló könyvek még sem fölöslegesek. Bár csalhatatlannak minősített arany szabályaik általános érvényűek, mégis haszonnal forgathatók. Új képességeket ugyan nem adhatnak, de felbrazsathatják és továbbfejleszthetik a meglévőket. Az akarat edzése az öntudatoság ápolása, új gondolatok és szunnyadó életenergiák ébresztése szempontjából meg egyenesen felbecsülhetetlen szolgálatokat tehetnek. Persze, a legtöbbször ez nem olyan könnyű feladat. A siker ajtaján ugyanis kitartással kell zörgetni. Most csak az acélos akarat és határtalan türelemmel kiharcolt siker az igazi. Pasteurról tudjuk, hogy hosszú éveken át kísérletezett veszett kutyák nyálkájával, míg fölfedezte veszettség okát. Antoni van Leewenhock, a baktériumok felfedezője fiatal korában hosszú ideig éjjel-nappal mást sem tett, mint üvegeket, cserpeket köszörült, hogy megfelelő nagyító üveghez jusson. Edisonnak voltak kísérletei, amelyeket háromszázszor és négyszázszor megismételt, amíg négyszázegyedik sikerült.

Izeltől ragadjunk ki most egyet-kettőt a sikert és érvényesülést ígérő művek közül. Az első könyv, amelynek címe „Gedächtnis-Training”, bevezetőjében azt a megállapítást teszi, hogy az ember testi erejével és ügyességével legfeljebb a sportban szerezhethet magának nevet. A lértért való küzdelem azonban első sorban szellemi képességeivel veszi igénybe. Ezekkel az eszközökkel összehasonlíthatatlanul jobban érvényesül, mint a nyers testi erővel. Szükséges tehát, hogy szellemileg minél jobban fölvertezzük magunkat. A könyv azután eredeti tanácsokat ad a tanulás és az emlékezet gyakorlására vonatkozólag. Külön rendszer közöl az évszámok általában a számok könnyű és mechanikus megjegyzéséhez.

Aki másokkal érintkezni, tárgyalni akar, an-

nak beszélni kell, mondja egy másik könyv. Az emberek legnagyobb részt szóbelileg érintkeznek egymással, különösen a társas és üzleti életben. Megfelelően beszélni, társalogni, szónokolni, nemcsak szellemes, hanem végtelenül hasznos is s ezért el kell sajátítani a beszéd és társalgás művészetét, — teszi hozzá a szerző.

Amikor például az adomák és anekdották művészi előadásáról szól, többek között ilyen szabályokat sorol fel: Jegyezd meg jól magadnak a viccet, nehogy elmondása közben dőcögj és elpackázzad a pointe-jét. Kezdetben gyakorold magad rövidebb adomákkal. Legtöbbször úgyis csattanósabbak, mint a hosszú lére eresztett históriák. Ismétlésekbe ne bocsájtkozz. Alkalmatlan időben ne adomázz és ne ráncigálgj elő hajánál fogva olyasmit, aminek semmi köze nincs a beszélgetés témájához. Vicceiden ne hahotázz legelsőnek. Ne engedd, hogy felágaskod-

MAGNESIA S. PELLEGRINO

A világ legjobb
hashajtója

jék benned a gyerekes tetszenívágyás. Komoly arcú és közömbösen elmondott élc néha hatásosabb, mint minden második-harmadik szónál kipuffanó nevetés.

S végül még egy megjegyzés. Csak a csillogó sikerért lihegni, nem lehet általánosan elfogadható életideál. Az ember tevének legfőbb rugója vég-elemzésben nem a tündöklő sikerek kergetése kell, hogy legyen, hanem azoknak a földatoknak a magasztossága, amelyeknek szolgálatába szegődött.

Aubermann Péter

Örömmámor Madridban

A kommunisták által emelt barrikádokon a fallangisták ünneplik a belügyminisztérium előtt a bevonulás diadalát

Macsek semleges, koncentrációs kormányt és alkotmánymódosítást akar

Részletes jelentést adtak Coetkovic és Macsek tárgyalásairól

Zágrábból jelentik: Kedden délben 1 órakor hivatalos közleményt adtak ki a horvát sajtó számára, amely Coetkovic jugoszláv miniszterelnök és Macsek horvát parasztpárti vezér megbeszéléséről szól. A közlemény szerint a miniszterelnök és Macsek megbeszélései föllették mindazokat a kérdéseket, amelyek rendezésre várnak. A tárgyalások célja az volt, hogy jugoszláv részről eleget tehessenek a horvátok jogos kívánásainak, hogy helyreállítsák a bizalmat és hogy megerősítsék a szerbek, horvátok és szlovének együttműködését. A közlemény be-

jelent, hogy a tárgyalásokat mindkét részről tovább folytatják.

Sauerwein, a Paris Soir munkatársa Zágrábban beszélgetést folytatott Macsek horvát vezérrel, aki részletesen nyilatkozott a horvát kérdés jelenlegi állásáról. Ami a horvát közszabadságot illeti, mondotta Macsek, egy év óta Jugoszláviában nem nagyon változott és a dik-tatura ma is fennáll. Jugoszlávia a fajok keveredésének hazája. Amikor alkotmány módosításról van szó, mindenképp előtt tudunk kell, hogy az egyes népcsoportoknak kik a jogos vezetők. A kétségtelen, hogy a horvátok vezére én vagyok, de nem ismerhetjük a többi népek vezetőit. Nézetem szerint csak semleges koncentrációs kormány nyújthat módot arra, hogy az ország lakossága szabadon nyilváníthassa akaratát. Az elszakadás eszközének alkalmazásáról csak akkor lehet szó, ha már minden megoldási kísérlet meghiúsult. Öszintén óhajtom, hogy igazságos alapon létre jöjjön az oly sok megpróbáltatásokon keresztül ment ország egy-sége.

Visszavonják a csehországi német csapatokat

A Német Távirati Iroda jelentése szerint Csehországban és Morvaországban helyreállt a rend és Hitler kancellár elrendelte, hogy a protektorátus területén tartózkodó csapatok egy része térjen vissza eredeti helyorségéhez. A csapatok visszazállítására már meg is kezdődött.

Pénteken veszik át a Szlovákia által Magyarországnak átengedett területet

Tise és Durcsánszky Berliibe utaztak

Budapestről jelentik: A magyar-szlovák határmegállapító bizottság tárgyalásainak eredményeképpen létrejött jegyzőkönyvet kedden délben írták alá a magyar honvédelmi minisztériumban magyar részről: Wörne János rendkívüli követ, meghatalmazott miniszter, a külügyminiszter állandó helyettese és Andorka vezérkari ezredes, míg szlovák részről Wiest hadosztálytábornok és Janzák külügyminiszteri osztályfőnök. A szóbanforgó területek átadása pénteken, április 7-én történik meg. A Pesti Hírlap azt írja,

hogy a magyar nemzet őszintén reméli, hogy a magyar-szlovák együttműködés a jövőben tökéletes lesz.

Berlinből jelentik: Német politikai körök értesülése szerint Tiso miniszterelnök és Durcsánszky külügyminiszter, a szlovák kormány vezetői, időszerű ügyek tárgyalása céljából Berliibe érkeznek. Tárgyalásaikon jelen lesz Cermak, Szlovákia új berlini követe is.

Egy nagy feltűnést keltett politikai gyilkosság huszonöt éves fordulója

Negyedszázaddal ezelőtt, az emlékezetes 1914-es esztendő egy tavaszias enyhe estéjén a francia politikai és társadalmi élet vezető rétegei két különböző helyen, két szokatlan jelenetnek voltak tanúi. Az egyik jelenet színhelye a párisi olasz nagykövetség palotája volt. A nagykövet és neje estélyt rendeztek ezen az estén, amelyre hivatalos volt a diplomáciai és társadalmi világ kréme, az asztalfőn maga Raymond Poincaré, a francia köztársaság akkori elnöke foglalt helyet, mellette az egyik oldalon az olasz nagykövet felesége ült, mint háziasszony, míg a köztársasági elnök másik oldalán lévő szék üresen maradt. A vacsora résztvevői kíváncsian sugták össze: vajjon ki lehet az, akinek a köztársasági elnök mellett tartottak fenn helyet és aki mégis annyira tiszteltelen, hogy elkésik a vacsoráról. Csakhamar kiderült, hogy Joseph Caillaux pénzügyminiszter elegáns, szép hitvesével a fenntartott hely és a vendégek még kevésbé értékék, hogy miért nem je-

lent meg a pénzügyminiszter felesége.

A másik jelenet színhelye a szenátus ülés-terme volt. Itt a kormány pénzügyi javaslatát tárgyalták, amellyel szemben a közvélemény és a sajtó egy része hetek óta olyan ellenállást fejtett ki. Hiábavaló volt azonban minden támadás, amelyben a vezetőserepet Calmette, a Figaro főszerkesztője játszotta, Caillaux nem engedett. A kamarán keresztül erőszakolta a javaslatot és most, ugyanennek a márciusvégi napnak a délutánján a szenátusban kezdte meg nagy beszédét a javaslat mellett. Annál nagyobb volt tehát a szenátorok meglepetése, amikor alig pár perccel a beszéd megkezdése után egy teremszólag lépett a pénzügyminiszterhez és valamit a fülebe sugott. A miniszter elspádot, összefogta iratait és szenvtelen, száraz hangon így szólt a szenátorokhoz:

— Megbocsátjanak az urak, de halaszthatatlanul fontos személyi ügyben azonnal el kell távoznom!

Ki volt Joseph Caillaux?

A teremőr, aki Caillauxnak a végzetes üzenetet átadta, azt súgta, hogy azonnal jöjjön a rendőrfőnökségre, mert ott van őrizetben a felesége, a kegyelmes asszony — gyilkosság vádjával terhelten. Ezért nem tudott megjelenni a számára fenntartott helyen, a köztársasági elnök mellett és ezért tört derékban ketté a modern Franciaország legnagyobb pénzügyi zsenijének karrierje.

Hogy az események összefüggését megérthessük, először nézzük, hogy ki volt Joseph Caillaux ebben az időben. Ez az alacsony, tömzsi, kopasz és rideg ember, aki ma is közelebb a nyolcvanhoz, mint a hetvenhez, még mindig az ország pénzügyi hatalmassága, a pénz és szellemi arisztokráciának ez a nagy magányosa, mindent elért életében.

Elejétől kezdve a radikális pártokhoz tartozott és politikájában a haladás gondolatát képviselte, mégis éppen a tömegek szemében volt állandóan tüske. Ennek oka nem politikai állásfoglalása, hanem kizárólag személyében rejlett. Egész magatartásában volt valami kihívó, fölényes agresszivitás, ami mindig szembeállította mindenkiel. Akárki állt vele szemben, akár a választó, akár az ellenfél, akár a barát, ezt a lenéző modort sose tudta magáról levétközni.

Népszerűtlenségét növelte, hogy dúsgazdag ember volt. Szüleitől jelentékeny vagyont örökölt, ezt különböző vállalkozásokkal, spekulációkkal még szaporította. Megszámlálhatatlan sok pénzintézetnek, iparvállalatnak, részvénytársaságnak volt a vezetője, igazgatósági tagja, részvényese. Többesörös milliomos, plutokrata volt már huszonöt évvel ezelőtt is. Az ilyen emberek nem szeretik a francia kispolgár a pénzügyminiszteri széknél. És ez a magyarázata annak a rengeteg támadásnak, amely mindig érte és amely pályafutását a nagy magasságokból a legnagyobb mélységéig taszította le.

1911-ben CAILLAUX AKADÁLYOZTA MEG A VILÁGHÁBORÚ KITÖRÉSÉT.

Alig harminchat éves korában, 1899-ben, már pénzügyminiszter a Waldeck-Rousseau kormánynak, majd az azt követő Clemenceau kabinetnek is, de rideg, fiskális szemléletű áthatott progresszív jövedelmi adójavaslatát nem tudta megvalósítani. Briand ezután következő kormányában nem vállalt tárcát, de Monis 1911-es kabinetjében már ismét pénzügyminiszter volt, sőt Monis hamarosan történt lemondása után, 1911. június 28-án, ő alakította meg az új kormányt. Mégpedig az európai béke legnagyobb szerencséjére.

Ha akkor nem Caillaux Franciaország miniszterelnöke, már 1911-ben kitért volna a világháború. Ez az év a marokkói incidens esztendője. Caillaux minden törekvése arra irányult, hogy megakadályozza a német-francia háború kitörését, ami természetesen maga után vonta a többi nemzet beavatkozását. Mint emlékeztetés, a német-francia feszültséget az okozta, hogy Franciaország, a németek szerint a nemzetközi szerződésekkel ellentétben elfoglalta Marokkót, holott 1909-ben egy francia-német egyezmény értelmében Franciaország elismerte Marokkó függetlenségét és integritását. Am a franciák azt állították, hogy őket a marokkói szultán behívta, segítségükért kérve. Ezért azután Marokkót francia protektorátus alá helyezték. (Ninesen új a nap alatt!)

A béke érdekében átgépte Francia Kongó jelentős részét a német Togo és Kamerun gyar-

matoknak. A francia kormány többi tagja nem helvesselte Caillaux álláspontját és ezért a kormány 1912-ben lemondott. De a háborút elkerülte Franciaország.

CALMETTE VEZETI CAILLAUX ELLEN A TÁMADÓ HADJÁRATOT

A sajtó támadásokban Gaston Calmette, a „Figaro” főszerkesztője játszotta a vezető szerepet. Caillaux radikális pénzügyi politikája állt természetesen a támadások középpontjában. Hogy milyen hangnembben folytak ezek a támadások, azt mindennél jobban bizonyítja az akkori Figaro néhány idézete, amelyben Calmette így aposztrofálta az aktív pénzügyminisztert:

„Lelepleztem az az a végzetes ember, az országnak ez a csapása, aki mások és maga előtt minden tisztelet nélkül az igazságot és jogot igazságtalansággá tett úgy írásban, mint szavaiban, becsúgyból a legalsóbb ösztönöknek hízogott, a legdurvább gyűlölködést szította és titokban elárulta a nemzet ügyét, amelyet a nyilvánosság előtt véd. Most lelepleztem áll itt. Ez a nyilvánosság lett szerencsétlenség ellenében van. — Az én feladatomban beteljesedett. Söpröjtek el! Rajta!”

Utolsó szavaival, mintha megérezte volna Calmette, hogy a végzetet hívta ki maga ellen. Egész életét feltette a harcra. És győzött, de életét elvesztette. Szó szerint beteljesedett rajta, amit egyik cikkében írt, hogy „utolsó lehelletéig” fog küzdeni Caillaux ellen.

A tragédiát az robbantotta ki, amikor Calmette személyi tere is átvitte a támadást és publikálta a Figaróban Caillauxnak egy 1901-ben írt levelét. Caillaux akkor a Waldeck-Rousseau-kormány pénzügyminisztere volt és barátnőjének, későbbi első feleségének írta a levelet, amely a következőképpen szólt:

„Drága Jóni!

Tegnap legjobb akaratomban ellenére sem irhattam, mert két rettenetes ülésem volt a képviselőházban. Megörült a harc, de nagy sikert arattam. Összerörtem az adójavaslatot, de úgy tettem mint ha védelmeztem volna. A centrum és a jobbpártiak ujjongtak, de a baloldalt nem haragítottam ma-

gam ellen. Ki vagyok marítelve, zúg a fejem, buta vagyok, majd, hogy bele nem betegszem, de hozzámnak jó szolgálatot tettem.”

CAILLAUXNÉ LELŐVI CALMETTET

A miniszter nem törődött a támadásokkal, annál inkább a feleséggel. Caillauxné nem volt azonos a kompromittáló levelek címzettjével, akitől Caillaux később elvált meglehetősen viharos körülmények között. A pénzügyminiszter ragaszkodott levelei visszaadásához, amire az asszony csak hosszas tárgyalások és nagy anyagi ellenszolgáltatások árán volt hajlandó. Ugy látzik azonban fényképmásolatokat készített a levelekről és most ezeknek birtokába jutott a Figaro főszerkesztője.

A második Caillauxné szenvedélyesen szerette férjét. Ő is elvált asszony volt és Caillaux miatt hagyta ott első férjét.

Negyvenedik esztendőjében volt a tragédia idején Madame Caillaux. Minden támadó cikktől ideggörcsöt kapott, a leleplező levél pedig betetete kétségbeesését, különösen, hogy Calmette még további levelek közzétételét ígerte. Caillaux csillapította nejét, de fogalma sem volt arról, hogy felesége milyen végzetes tervek forogtak agyában. Elbúcsúzott tőle és a szenátus ama emlékeztetés illésére ment, amelyen nagy beszédét akarta elmondani. Az asszony csak erre várt. Egy pár sort firkantott egy papírosra:

„Emlentem, hogy megbosszuljalak. Ha estére nem találsz itthon, keres a rendőrségen vagy a fogházban.”

Caillauxné azután magához vette revolverét, melyen lefátyolozta arcát és elment a Figaro szerkesztőségébe, ahol Calmette főszerkesztőt kereste. Calmette még nem volt benn, így Caillauxné, akit senki sem ismert fel, leültették a várószobában. Körülbelül egy órát várt a pénzügyminiszter felesége és ez csak fokozta izgatottságát.

Végre megérkezett Calmette, Paul Bourgetnak, az írónak a társaságában. A szolgálata jelenteni Caillauxné, de az nem volt hajlandó nevet megmondani. Úgy oldotta meg a kérdést, hogy névjegyet borítékba zárta és úgy nyújtotta át a szolgának. Amikor Calmette a borítékot felbontotta, széles, önelégült mosolyra fakadt és megmutatta a névjegyet Bourgetnak.

— Láthatod, hogy ezt a hölgyet fogadnom kell — mondta neki bucsúzól.

Bourget eltávozott az egyik ajtón, Caillauxné megjelent a másikban.

Caillauxné anélkül, hogy egy szót is szólt volna, benyúlt táskájába, kivette revolverét és háromszor egymásután a főszerkesztő felé sütötte, Calmette ajtún esett össze és még az éjjel meghalt a szanatóriumban, ahová szállították.

Eddig terjedt csak Caillauxné önuralma. A besiető munkatársak és a nyomban odahívtak rendőrök előtt már sirvafakadt:

— Megölni nem akartam, csak férjemet megbosszulni! Ezért céloztam a lábára.

Már folyt a Szerbia elleni háború, amikor 1914. júliusának izgalmas napjaiban megérkezett Párisból a szűkszávu jelentés, hogy az esküdtsek egyhetti izgalmas tárgyalás után felfeltette Caillauxné, de ez már nem segített. Caillauxné lehetetlenné tette férjét politikailag egy évtizedre. A pénzügyminiszter nyomban a merénylet után lemondott tárcájáról és csakhamar követte őt az egész Doumergue-kormány. Caillaux-val együtt eltűnt az európai politika színpadáról az a férfiú, aki 1914-ben talán újból meg tudta volna akadályozni a világháború kitörését.

Igy vált világtörténelemmé Caillaux asszony merénylete.

Házasodási láz a sztárok között Hollywoodban!

Juniusban lesz a Tyrone Power—Annabella esküvő Husbétkor Robert Taylor és Barbara Stanwyck is megesküsziknek

Hollywoodból írják: Tyrone Power, a világhírű, legszépesebb szerelmes filmszínész hivatalosan is eljegyezte Annabellát, akivel való házassági terve több ízben felropent már az amerikai sajtóban. Power, aki legutóbb a „Suez” című filmet játszotta együtt Annabellával, már több partnernőjével járt jegyben. — Annabella előtt például Sonja Heniével, — de a Fox-stúdió minden eddigi eljegyzési kísérletét meghíúsította, nem tartván filmpolitikai szempontból helyesnek, hogy legfőbb szerelmes színésze nős ember legyen.

Most azonban Tyrone Power eljegyzési híre hivatalos és végleges. Már az esküvő dátumát is kitérték, június 7-ére. Power jegyajándékul Grace Moore Beverly Hills-i villáját vásárolta meg Annabellának. Annabella tudvaleg Jean Murat

felesége volt, akivel legutóbbi párisi tartózkodása alkalmával beszélte meg válásukat. Annabella Powerrel való eljegyzéséről a következőket mondotta az újságíróknak:

— Soha életemben ilyen boldog nem voltam. Hollywoodot a világ legszebb helyének tartom, de Tyroneval boldog lennék bárhol másutt is a világon.

Tyrone Power és Annabella házassági híre újabb hullámhagy abban a házassági lázviharban, amely Hollywood szízfőit elfogta. Clark Gable és Carola Lombart már házasságot kötöttek, husvétkor lesz az esküvője egy régi hollywoodi szerelmespárnak is, Robert Taylornak és Barbara Stanwicknak. Ugyancsak husvétkor lesz, amerikai hír szerint Korda Sándor és Merle Oberon esküvője.

A Harmadik Birodalom új földrajzi, katonai és politikai helyzete Európában

Az utóbbi időben az események szinte útközben változtak. Európa térképe folyton változik. A német hadsereg, a német népi dinamikája szinte egyedülálló történelemben.

A Harmadik Birodalom területe az „Anschluss” után 470.714 négyzetkilométer volt, kb. 66 millió lakossal. 1938 márciusában Ausztria csatlakozása után 83.857 négyzetkilométer területtel és 6.7 millió lakossal növekedett. 1938 novemberében a Cseh-vidék is német kézre került, az ország új-29.030 négyzetkilométerrel és 3.7 millió lakossal gyarapodott. Cseh- és Morvaország megszállásával ismét 49.800 négyzetkilométer területtel és 10 millió lakossal növekedett a Memel-vidék visszatartásával pedig 2416 négyzetkilométerrel és 150 ezer fővel lett nagyobb a Birodalom, úgyhogy mai területe 635.317 négyzetkilométer és 83.5 millió lakosa van.

Íg egy éven belül 165.103 négyzetkilométerrel és 17 és fél millió lakossal növekedett, vagyis több mint 25 százalékkal.

A párisi környéki békek államférfiai, diplomata „legyőzött németeket” oly területekhez juttattak, amelyek megszerzésére a „győztes németek” közzé nem is számítottak.

Míg 1938 márciusáig Európában, nagyságára nézve Németország negyedik helyen állt. (1. Oroszország európai része Ukrajna nélkül 4.670.000, 2. Franciaország 550.882, 3. Spanyolország 497.882 négyzetkilométerrel), addig

ma a második helyre került.

Kiterjedésének megfelelően növekedett hadserege is. Ausztria bekebelezése után Németország földi hadereje a nyilvánosságra került adatok szerint 54 alkalommal — közte 8 hegyi, 4 könnyű és 5 páncélos — adosztályból állt. Úgyhogy Németország ma körülbelül 900.000 embert tart fegyverben, akik közül mintegy 300.000 hivatásos katona.

A német hadsereg egységei jóformán teljes létszámban vannak már bekezdésben is.

Az katonai sikereinek titka, hogy mozgósítás nélkül képes túlsúlyra lépni, ott ahol az általános helyzet ezt megkívánja, hogy külügyi kormányzatának súlyt adjon.

Bátran mondhatjuk, hogy a Harmadik Birodalom földi hadserege ma a legkorszerűbb Európában.

A németek hadseregvezetési adataikat általában nem közlik a nagy nyilvánosságáig, azonban külföldi — főleg francia — szakmunkák legalább **100 gyaloghadosztályról számolnak mozgósítás esetén.**

A zsoldos hadsereg idejében 15 korosztályt nem képezhetek ki, a 9 legidősebb évfolyam azonban a világháborúban még résztvevő, úgyhogy előreláthatólag Németország jövőendő ellenfeleinek több mint 100 hadosztályra kell majd számolniuk. A munkaszolgálatos emberek, a S. A. és S. S. alakulatok mingyárt rendelkezésre állanak a hadseregnek, úgyhogy még tartalékok behívása nélkül is rövidesen 100 és egynéhány hadosztályra — mintegy kétmillió katonára — lehet számítani.

Francia források szerint, a „Deutsche Wehr” egy alkalommal hangoztatta, hogy a Harmadik Birodalomnak megvan az emberanyaga — most már talán fel is szerelheti, — hogy

300 hadosztályt állíthasson fegyverbe.

Ez a szám nem látszik túlzottnak, ha meggondoljuk, hogy 1914-ben 87 és fél gyalog és 1 lovas hadosztályal vonult hadba a Birodalom. 1918. tavaszán, pedig az akkor már erősen vérző Németország a különböző harctereken 247 hadosztályal rendelkezett.

Ezek a számok azonban előreláthatólag hamarosan megváltoznak, ha tekintetbe vesszük Cseh- és Morvaország bekebelezését. Nemcsak nagyszámú német került ismét a Birodalomba, hanem igen nagy mennyiségű hadianyag is, mely számos új hadosztály felfegyverzését teszi majd lehetővé.

Egyes angol jelentések szerint, állítólag 40 gyaloghadosztály hadianyaga jutott volna a németek kezére, körülbelül 25 millió fontnyi arannyal együtt. A megánkében lévő aranyat az angolok 10 — 12 millió fontra becsülik.

A 40 hadosztálynyi anyag túlzottnak látszik. Csehországban legutóbb 9 hadosztály állomásozott, ha tekintetbe vesszük a tartalék-alakulatokat és népfelkelőket, körülbelül 27 hadosztályal anyaggal lehetne csak számolni.

Csehszlovákiának 1938. őszén 7 hadteste volt, összesen 12 gyaloghadosztályal, 2 hegyi- és 4 lovasdandárral. Ebből három hadtest az önálló Szlovákia területére esett. (V. Trenčén, VI. Kassa,

VII. Pozsony), 4 hadtestnek anyaga (I. Prága, II. Königrätz, III. Brünn, IV. Olmütz) azonban teljes egészében német kézre került.

Nem szabad megfeledkezni, hogy a háborus potenciák dolgában mit jelent, hogy **a kitűnő anyagot gyártó pilseni Skoda-művek, a híres Witkowitz acélgyárak stb. német kézre kerültek.**

Jelentős nyersanyag többlet is jutott a Harmadik Birodalom például: szén, ezüst, ólom, cink, grafit stb.

A német földi hadsereg gyors ütközésségének másik fontos tényezője a motorizálás és mechanizálás. Az egyik az eddig motorizált német hadsereg szükséglete, a „Deutsche Wehr” kimutatása szerint 135.000 teher-, 40.000 személygépkocsi és 60.000 motorkerékpár. Ez a szám előreláthatólag azonban a közel jövőben jóval magasabb lesz.

LÉGI HADERŐK

Göring vezértábornagy 1939. márc. 1-én a berlini „Tag der Luftfahrt”-on bejelentette, hogy ez a legifjabb része a haderőnek a vezér hívó szavára be fogja mutatni mindegyik ellenfelének, hogy leküzdhetetlen...

Tompon amerikai képviselő nemrég kijelentette egy beszédében, hogy tudomása szerint Németországnak 9800 hadi használatra alkalmas repülőgépe van. Ezt a számot inkább alacsonynak, mint túlzottnak kell tartani. Cseh- és Morvaország bekebelezése által a német repülőgépek száma lé-

nyegesen megnövekedett. A volt hat csehszlovák repülőzredben 1938. őszén még 1500 hadihasználatra alkalmas gép lehetett. Ezek jórészt most szintén német kézre kerültek.

HADITENGERESZET.

Németország tudvalegőleg Angliával Londonban 1936-ban flottaegyezményt kötött, melynek értelmében hajóépítési programját bizonyos korlátok között vetette alá. A Harmadik Birodalom jelenleg 117 különböző típusú hadijárművel rendelkezik, 191.000 tonna össztartalommal, míg 67 hajó 194.000 tonna épülőfelben van.

Németország tengeri hadereje ma a nagyhatalmak közt még a leggyengébb

de lázasan iparkodik, hogy e téren is pótolja az elmulasztottakat. Két új csatahajóját, a 26.000 tonnás „Gneiseanu”-t és a „Scharenhorst”-ot már szolgálatba állította. Ezeket kívül jelenleg csak három kis, 10.000 tonnás csatahajójával rendelkezik. („Admiral Graf Spee”, „Admiral Scheer” és „Deutschland”).

Nagy figyelmet szentel legújabb merülő naszád flottájának kiépítésén. Jelenleg 43 buvárhajójával rendelkezik, 23 épülőfelben van, illetve megszávták a költségeit. A flotta ezen részének fejlesztése Angliában nyugtalanított kellett, mert a Szigetország jelenleg csak 27 úgynevezett kis naszáddal rendelkezik.

Az U-naszádok Memel kikötőjének visszacsatolása által ismét nagyobb szerephez fognak jutni, mert

könyebben zárhatják el a Keleti-tengert Oroszország felé.

A Birodalom gyalogsága gyalogságát rendkívüli gyorsaság és nagy tüzérv jellemzi. A páncélos erők alkalmaztatására nagy súlyt helyeznek. Éppen ezért a német haderő ma egészen új típusú képviselő. Mások a mozgósítás, az alkalmaztatás lehetőségét, mint Európa többi hadseregeinél. Ezekkel az adottságokkal Európa többi államainak számolniuk kell.

Suhay Imre

NAGYCSÜTÖRTÖK

A keresztény felekezetek istentiszteleti sorrendje

Nagycsütörtök délelőttjén elnémulnak a haragok annak jelűl, hogy megkezdődik rem-szokára Jézus Krisztus kinszenvedése, amelyet az utolsó vacsora és Judás Iskarióti árulása előz meg. Máté evangéliuma ezt a következőképpen mondja el:

Akkor elmenvén egy a tizenkét tanítványok közül, ki mondaték vala Iskarióti Júdásnak, a papi fejedelmekhez. Mondá nekik: Mit akartok nékem adni és én őt kezetekbe adom? És rendelkezék neki harminc ezüst pénzt.

És mikor estve volna, Jézus letelepedék a tizenkét tanítványokkal. És amikor ennének, bevé Jézus a kenyeret és mikor hálaát adott volna, megszégé és adá az ő tanítványainak és mondá: Vegyétek, egyétek, ez az én testem. És mikor a pohárt vette volna és hálaát adott volna, adá nekik mondván: Igyatok ebből mindnyájan, mert ez az én vérem.

És mikor dicsőretet énekeltek volna, kimenének az Olajfának hegyére. És ott magában imádkozott Jézus, mondván: Atyám, ha lehetséges, mulétk el a pohár tőlem, mindazonáltal ne úgy legyen, miat én akarom, hanem mint te akarod. És azután mondá az ő tanítványainak: Keljétek fel, mert ime közelget, aki engem árul. És eljött Judás fegyveres néppel és mondá: Valakit én megcsókolandok, az a Jézus, tartsszok őt. Amazok megfogván Jézust, vivék Kafafáshoz, a főpaphoz. A főpap kérdezé: Te vagy-e Isten fia? Jézus felelé: Te mondád. Júdás pedig látá, hogy rosszat cselekedett volna, visszavivé a harminc pénzt a papi fejedelmeknek és egy fára fölakasztá magát...

* KATOLIKUSOKNAL

A nagyheti szertartások rendje már szerdán kezdődik, amikor is a temesvári püspöki székes-egyházban délután négy órakor szolozsma lesz Jeremiás siralmával. Nagycsütörtökön az istentiszteletet rendje az egyes temesvári katolikus templomokban a következő:

A püspöki székesegyházban reggel kilenc órakor Pacha Agoston megyéspüspök nagymisést mond, amelynek keretében lesz olajszentelés és szent áldozás, mise után lábmosság. A püspök tizenkét hívón végzi a lábmossást és délután tizenkét órakor a lábmosság részesei a püspök vendégei lesznek. Délután négy órakor szolozsma és Jeremiás siralmi.

A belvárosi plébániatemplomban Nagycsütörtökön reggel nyolc órakor nagymise, mondja Plesz József kanonok-plébános. Mise után a Szenteg kivétel és oltárfosztás.

A gyárvasi plébániatemplomban reggel kilenc órakor nagymise, mondja Rech K. Géza apátplébános, mise után oltárfosztás.

Az erzsébetvárosi plébániatemplomban reggel kilenc órakor Pater Christ István provinciális tartja a nagymisést, utána oltárfosztás. Reggel hat órától kezdve gyónási alkalom és minden félórán lehet áldozni. A mise után már nincs áldozás.

A józsefvárosi plébániatemplomban reggel kilenc órakor nagymise, tartja Metzger Márton dr. prépost-plébános, utána oltárfosztás.

A mehalai plébániatemplomban reggel nyolc órától kezdve szertartás nagymisével, mondja Pater Imre, utána oltárfosztás.

REFORMÁTUSOKNAL.

A temesvári református templomban Nagycsütörtökön este hét órakor prédikál Debreczeni István vezető lelkész. Targy: Círei népi Simon.

EVANGÉLIKUSOKNAL.

Az evangélikus templomban Nagycsütörtökön este hat órakor német nyelvű urvacsorai előkészítő istentisztelet, amelyet Argay György esperes tart.

Szabad e a völegénynek aráját lepolozni?

Az adományozó egy különben nagyon udvarias jómodori angol fiatalember volt, a pofon elfgadója a szépséges miss Evelynne, az említett ifjú menyasszonya. Az egyelőre összecsapás a kisasszony kórnok késkedése miatt történt. Evelynne ugyanis nagyon pontatlan volt. Ha megbeszélték, hogy sétálni mennek, állandóan egy órával később jelent meg a találkán. A legutóbb azonban félhószakadás volt, s mielőtt a völegény ott állott a parkban az óra alatt a vártan, bizony bőrig ázott. Midőn azután a szokásos alapos késéssel megérkezett bábujás arájú, a fiatal ember sem volt rest és érthető felháborodásában két alapos nyaklekvést kent le nekki. A feldühödött leányzó azonban a bírósághoz szaladt és feljelentette „bűmadóját” testi sértésért. A perben eljáró bíró azonban nem fogta fel olyan szigorúan az esetet és megnagyarázta a már akkor béküléssre hajló leánykát, hogy a völegény nem lehet a menyasszonyával szemben támadó. Különb is ilyfajta támadások nem szorítanak a családi életben, ha az asszony okot ad rá. Ígykezelte tehát már menyasszonya idején úgy viselkedni, hogy jövőendő életüket ne fenyegetsekk pofonterhes felhők. A rend kedvéért a völegényt elbűtélte fél font büntetésre, amelynek levonását azonban egyelőre feljegyeztette. Evelynne lecke. Délután öt órakor találkozunk, úgyebár? — kérdezte béküléssleg a völegényétől. Majd hozzátette. — Meglátja pernyi pontosággal ott leszek. (F.)

HIREK

ELŐFIZETÉSI ÁRAK BELFÖLDÖN

Magánosoknak egy hónapra 70, negyedévre 200, félre 400, egész évre 800 lei. Hához való kézbesítésért külön havi tíz lei. Nyugdíjasoknak, közalkalmazottaknak egy hónapra 60, negyedévre 180, félre 350, egész évre 700 lei. Hához való kézbesítésért külön havi tíz lei. Hatóságoknak, közhivataloknak és közüzemeknek, gyáraknak és vállalatoknak egy évre 1200 lei kézbesítéssel együtt.

KÜLFÖLDÖN

Egy hónapra 120, negyedévre 350, félre 700, egész évre 1400 lei.

TELEFON

28-10 és este 9 óra után 28-15.

MEGJELENÉS

Minden napon a vasárnapokat és ünnepnapokat követő napok kivételével.

SZERKESZTŐ:

Vuchetich Endre dr.

Mozaikok

Az előkelő társaság fiatal hölgyeit, akik most lépnek ki az életbe, a műimp mutatkoztak be a királyi udvarnál. Régi nagyagyomány arisztokrata családok lányai, akikre gondatlan jövő vár s akik türelmesen várhatják odahaza, amíg eljön értük a mesebeli herceg. De a mai angol nemzedék nem így gondolkozik. A munkát többre becsüli az üres, tartalmatlan életnél. Dolgozni kíván, eredményeket elérni, örülni a sikereknél. Nem válogatós a munkában, nem ismer előkelő és kevésbé előkelő foglalkozásokat. Tán némi feltűnést fog kelteni ezért a londoni újságoknak az a híre, hogy öt társasági belülről a legfelsőbb körökbeli a női szabó pályára lépett. Egyelőre mint manekenek működnek, de aztán végigjárják a női szabómesterség minden fokát. Az öt szép angol leány a királyi pár minap fogadóestjének ünnepeltjei: Hermione Lascells, Lord Herewood unokahúga, Ursula Livingstone-Learmonth, Muriel Cunningham, Anne Nettlefold és Pamela Stokes most mutatkoztak be mint hivatalos „ruhahemutató” Dorothy Law udvari női szabó. Nagy sikerük volt a premieren, amelytől jobban féltek, mint az udvari bemutatkoztól. A közönség alig győzte dícsérni őket. Sokkal természetesebben mozogtak a dráma, művészi ruhákban, mint azok, akiket a női divat mesterei tanítottak meg arra, hogyan illik viselni a ruhát egy angol ladynek.

A leendő természettudományi társulat ülésén érdekes új találmányt mutattak be. A készülő, amelyet M. C. Marsh dr. szerkesztett, a textilanyagok tartósági fokának mérésére szolgál. Pontosan kimutatja, mennyire véd valamely szövet a hideg és a szél ellen. A viseletes ruháról, amelyek szövevénye már megkopott, pontosan megállapítja, elegendő-e a test melegének megvédésére. Megmondja, hogy egy finom selyemharisnya elég melegen tartja-e a kényes női lábakat. Az új találmányt a textilgyárak és szövetüzletek kitűnő eredménytel alkalmazzák. Arról azonban, hogy a selyemharisnyák melegségi fokát mérjük-e vele, nem szól a krónika. Azt hiszik, a nők lesznek az első, akik ennek a készüléknek a hitelességét kétségbe fogják vonni.

A londoni újságok sokat foglalkoznak mostanában egy George Boar nevű 36 éves angol tisztviselővel, aki szemedélyes csodálója a távolbalátás tabakmágnának és azzal tett szert hírnevére, hogy heti kétszer keresményéből rövid idő alatt olyan összeget takarított meg, amelyen egy drága távolbalátó készüléket vásárolt magának. Amikor az újságok azt megírták róla, tömegesen kapta a leveleket, amelyekben ismeretlen hölgyek gratuláltak neki a művészi takarékosághoz és egyben megkértek a beosztás. Nyolcszáz hölgytől kapott házassági ajánlatot, tízezer évvel hatvanéves korig. Nehéz volt valamennyitket egyenesen kiköszöröztetni, mert szép és érdekes hölgyek is akadnak a vetélkedők közt. A távolbalátás lelkes rajongója nem tudott ellenállni a tömeges kísértésnek, kiválasztotta közülük a legmegtöbbszöröztetett, miután előbb alaposan szemügyre vette őket — közelről.

Ismét Ismed Inonut választották meg a török köztársaság elnökévé. Ankarából jelentik: A nemzetgyűlés ismét Ismed Inonut választotta meg a köztársaság elnökévé. Ennek következtében a kormány lemondott. Az új kormány Saidan Refik elnökle a alatt (a volt miniszterelnök) megalakult. A kormány összetételében semmiféle változás nem történt.

1794 április 5-én végezték ki Párisban Desmullins Camille George és Danton Georges francia forradalmárokat. Mindkettő ideális forradalmár volt és minden hibája mellett érdekeit akarta előbbre vinni. Tiszta tőrekvésűekkel magukra vonták a vérengző Robespierre haragját, aki 1794 március 31-én elfogatta és hat nap múlva kivégeztette őket. Danton a verpadon bátran viselkedett és hangoztatta, hogy Robespierre követni fogja. Amikor a hóhér lekötözte, így szólott hozzá: Elég egy köfél is, a másikat tedd el Robespierrenek. Danton jövődöleése beteljesedett, mert azok, akik nem bírtak tovább nézni Robespierre vérengzését, föllázadtak ellene és 1794 július 28-án kivégezték. Robespierre halálával a párisi rémuralom véget ért.

1857 április 5-én született Battemberg Sándor herceg, aki I. Sándor néven Bulgária fejedelme volt. A bolgár nemzetgyűlés 1879 április 29-én választotta meg egyhangúlag fejedelemmé és a nagyhatalmak elismerték. Ujjászervezték a bolgár hadsereget és több győzelemre vitte. Oroszország azonban nem nézte jó szemmel és több tiszjét megvádálta. Ezek 1886 augusztus 20-áról 21-re virradó éjszaka behatoltak a szófiai fejedelmi palotába és halálos fenyegetések között I. Sándort lemondásra kényszerítették.

— Svájci visszautasít minden idegen propagandát. Bernből jelentik: A svájci ifjúság bizottságát alakított, amelynek az a célja, hogy svájci területen ne tűrjön el semmiféle külföldi propagandát.

— Merénylet Jeruzsálemben. Jeruzsálemből jelentik: Hétfőn este arab terroristák merényletet követtek el John Life, a Rockefeller-múzeum munkatársa ellen. A neves archeológust több helyen megsebesítették. A város katonai parancsnoka megtiltotta az arab lakosságnak, hogy naplemente után házaikat elhagyják.

— Visszaéléseket lepleztek le a resciai adóhivatalnál. Tautu Vasile temesvári kerületi pénzügyi felügyelő a resciai adóhivatalnál folytatott ellenőrzése alkalmával visszaéléseknek jutott a nyomára. Az eddigi vizsgálat megállapításai szerint az adóhivatalnál készpénzt adóbonokkal cseréltek fel, ezenkívül külön nyugtákonnyvet nyomattak. A nyugtákból ebből a külön fizetéstől adták az adófizetőknek, míg a nyugtamásolatot megsemmisítették. Ezenkívül külön illeteket szedtek. Ez az illetek nem volt törvényes és egyedül Rescián fizették az adózók. Az ügybe tizenhárom tisztviselő van belekeverve. Neveket a vizsgálat érdekében még nem hoztak nyilvánosságra.

— Adomány. A Déli Hírlap szegélyalapja javára egyik előfizetőnk ötven leit adományozott.

— TERHERE VOLT AZ ÖREGSÉG ES EZERT FELAKASZTOTTA MAGÁT HÖNIG Mátyás nyolcvan éves újbessenyői gazdálkodó. Mire rátaláltak halelőtt volt.

— Agyonlőtt gyilkosok. Bazargicból jelentik: Dumitru Ilie Costof és Dumitru Atanase Dumitroff február 17-én éjszaka a Caliacra közelében fekvő Sabla nevű helységben a községi pénztárnokot meggyilkolták. A lefolytatott csendőri nyomozás után a két elvetemült gyilkost a bazargic ügyészsége akarták szállítani. Útközben, amikor egy erdőszeg mellett haladtak el, a tettesek szökést kíséreltek meg. A csendőrök többször megállásra szólították fel őket, miután azonban a menekülő gyilkosok nem álltak meg, utánuk löttek. A golyók találtak és mindketten halálos lövést kaptak.

— Neves román író öngyilkossága. Brassó-ból jelentik: Euripides Apostol ismert román költő tegnap délelőtt öngyilkosságot követett el és meghalt. Végezet tettét lakásadónője fedezte fel, akinek feltűnt, hogy Euripides szokása ellenére nem mutatkozik. Benyitott a szobába, ahol a költőt holtan találta. A vizsgálat során megállapítást nyert, hogy rendkívül erős mérget ivott. Végezet tettét nagy nyomora miatt követte el. A tragikus végű, tehetséges költő zsebében irást találtak, amelyből kiderült, hogy Euripides Apostol testét a fővárosi bonctani intézetnek eladta, hogy az egyetemen tanulmányozhassák testét, miután csonttuberkulózisa volt és sikeres műtétet hajtottak végre rajta. Euripides Apostol az utóbbi években leírhatatlan nyomorban élt. Valamikor felelősségteljes állásokat töltött be. Így egymást követően igazgatója volt a Banca Generala a Tarii Romanesti brassói fiókintézetének, a Banca Agricola fővárosi pénzügyintézetnek és később főtisztviselője a IAR brassói repülőgépgyárnak. Írásai és nagyszerű epigrammái a fővárosi lapokban láttak napvilágot. Euripides 65 éves volt. Öngyilkossága Brassóban és Bucurestiben nagy felháborítást keltett.

— Hogyan gyilkolták meg a bucaresti gyógyszerésznőt. Bucurestiből jelentik: Georgeta Bibicescu gyógyszerésznő gyilkosait hozó vonaton az újságíróknak sikerült beszélgetni a gonosztevőkkel. Huseanu elmondotta, hogy áldozata erős asszony volt és reggel fél 8 órakor, amikor kalapáccsal rátámadt, s rádiót hallgatta. A gyógyszerésznő birkára kelt támadásával, ak Tescenco Olgát hívta segítségül. Kiderült, hogy a cselédeleány vézett tulajdonképpen áldozatával, mert 14 kalapácsütést mért a gyógyszerésznő fejére és ez alatt Huseanu a szerencsétlen asszony nyelvét fogta meg, hogy ne kiabálhasson. A kezításkában csak háromezer leit találtak és a fehérműmüs szekrényben fedezték fel a vaskazettát, amelyben a gyógyszerésznő megtakarított pénzét, 81 ezer leit tartotta. Tescenco Olga felháborító cinizmussal kezelte el, hogy elfelejtették a gyógyszerésznő kezéről az aranyórát levenni és már az ajtóból tértek vissza, hogy magukhoz vegyék. Lehet, hogy még több mindent magukkal vittek volna, de ekkor valaki csengett az ajtón. A cselédeleány ment az előszobába és az ajtónál egy mechanikust látott, akit ürmője rendelt oda apróbb javítás elvégzésére. Azzal küldte el, hogy jöjjön délután, mert őrjé már nincs itthon. Ezután lázas sietséggel őrszempakodtak egy csomó ruhát és értéktárgyat begyűmőszölték egy bőröndbe és a villamoson kimentek az állomásra. Azért utaztak szülőfalujukba, mert azt remélték, hogy át tudnak szikni Oroszországba. A büntény rekonstrukciójára szerdán történik meg.

— Bányásztrájk Amerikában. Newyorkból jelentik: Több szénbányában 300 ezer munkás sztrájkba lépett, mert a munkafeltételeket nem akarták a tulajdonosok megjavítani.

— ISMERETLEN CSAVARGÓ HALÁLA. Nagyszentpéter község határában egy hetvenöt éves körüli ember holttestét találták. A ruhájában semmiféle irat nem volt és így személyazonosságát nem sikerült megállapítani. Az öreg csavargót a környéken Lászlónak hívták és csak annyit tudnak róla, hogy Déváról került a községbe. Nagy nyomorban élt és halálát agkori gyengeség okozta.

— SZÜLETÉSEK. Az anyakönyvi hivatalban a következő gyermekek születését jelentették be: Péter János László Jakab, Kleckner Mihály, Buta George, Seibert Mihály, Petru Maria. Szentandrásy Anna, Zeitler Georgina Xenia, Boldizsár Flóra, Almaján Dimitrie.

— KONYHABERENDEZÉSI TÁRGYAK acélárak, lakás díszítése, valamint vasárú olcsón kapható Scherter Ottó vaskereskedésében Temesvár Belváros.

— A VÁROSI VILLANYÜZEM JANUÁRI MŰKÖDÉSE. A temesvári villanyüzem január hónapban összesen 2.239.828 kilowattóra villamos áramot termelt, amelyhez 1.860.864 kilogramm szenet használt föl. A termelt áramból háztartásokban 423.722, motorok hajtására 719.144, gyárakban és nyilvános helyiségekben 322.321, közvilágításra 109.005 és a villamos vasut üzemeltetésére 190.577 kilowattóra áramot használtak fel. A villamos vasút januárban 1.280.781 utast szállított, akikből 4.906.573 leit szedett be. A városi villanyüzem januári bevételét összesen 9.256.887, kiadása pedig 3.450.259 lei volt.

— GONDOLJUNK HUSVÉT ALKALMÁVAL A SZEGÉNYEKRE. Közeledik husvét, Jézus Krisztus feltámadásának szent ünnepe, amikor az egész világ örvend a megváltásnak. Gondoljunk arra, hogy sok-sok szegény ember van, akinek hárs-vékora nem jut kenyérre. Kicsiny feleslegünkben juttassunk ezeknek néhány morszát. Sok jószívű olvasója van a Déli Hírlapnak és ezek már gyakran siettek szegényeink segítségére. Most ismét hozzájuk fordulunk és kérjük: adjanak néhány leit a Déli Hírlap szegélyalapjára, hogy néhány nyomorgót az ünnepre élelemmel láthassunk el. A Megváltó, aki adakozóként és megajándékozottként egyformán szívenedt kereszthalál, dusan visszafizeti nekik.

Mozi

MŰSOR:

SZERDA, APRILIS 5.

APRILIS 5: Broadway anyaga (angol film)
ATLANTIC: Taramella (német film), Stan és Bran Hollywoodban (angol film)
CAPITOL: A becsület rabszolgái (angol film)
RIVOLI: Estébel hajnalig (francia film).
SCALA: Az ördögasszony (Jezabel) (angol film).

1939. április 6.

Az öntöző kocsi

tegnap ismét megjelent a temesvári uccákon. A város köztisztasági hivatala ezzel a maga részéről is elismeri a tavasz megjöttét. Locsolják megint az uccákat, amelyeken már-már felhőszámra száll a por. Elmúlt a hideg és nem kell attól tartani, hogy a locsolókocsik nyomán vékony jég réteg képződik az uccák során. Itt a tavasz és három hét múlva ránköszönt a viruló május, az év legszebb hónapja.

(—) A TEMESVÁRI KAMARA KÖZBENJÁRÁSA A FORGALMI ADÓ TÁRGYÁBAN. A temesvári kereskedők egy küldöttsége megjelent Stacher Adam vezetésével a kereskedelmi és iparkamaránál és Frstila Ion főtitkár előtt a kamara közbenjárását kérte a raktáron levő gyapjúárú után fizetendő forgalmi adót helyettesítő pótdó tételében. A minisztérium ugyanis elrendelte, hogy azon kereskedők, akik százötvenezer lei adóalapot meghaladóan vannak megadóztatva, már nagykereskedőknek tekintendők és ezért a raktárakon levő gyapjúárú után szintén kötelesek a forgalmi adót megfizetni. Mivel azonban a kiskereskedőknek ezt a forgalmi adót nem kell fizetni, ennél fogva a kamara táviratilag kérte a kereskedelmi és iparkamarák országos szövetségét, hogy ezen adó elengedése ügyében illetékes helyen járjon el, mert a temesvári kamara a kereskedők kérelmét méltányosnak tartja.

(—) Kiesett egy asszony a motorvonatból. Suriga Mária 45 éves vojteki asszony tegnap reggel Vojtek közelében kiesett a motorvonatból és súlyos agyrázkódást, valamint belső sérüléseket szenvedett. Az asszonyt, aki tíz gyermek anyja, behozták Temesvárra és kórházba szállították.

(—) HADIROKANTAK A HELYTARTÓSÁGON. Ciupe Gheorghe dr. királyi helytartósági vezetőnkárnál tegnap a hadirokantak küldöttsége jelent meg és intézkedést kért arra nézve, hogy a hadirokantak járandóságait még hűsvét előtt utalják ki. Ciupe dr. vezetőnkárnak megígérte, hogy illetékes helyen közbenjár az érdeklükben.

— KÖZHIVATALOK HŰSVÉTI SZÜNETE. A közhivatalokban a hűsvéti szünet Nagycsütörtökön, április 6-án délben kezdődik és hűsvét utáni szerdáiig, április 12 reggelig tart.

(—) Eljegyzés. Retzler Miklós városi vizsgáztató főtitkár leánya (Temesvár) és Rein Rudolf okleveles mérnök jegyesek.

— A NAGYCSÜTÖRTÖKI LABMOSÁS RÉSZESÉI. Pacha Agoston megyéspüspök Nagycsütörtökön a Dómban elhangzott nagymise után tizenkét hívót lábmosásban részesít. Az idén a következők vesznek részt a lábmosásban: Kreuzberger János 86 éves és harminkilencedszer részesül lábmosásban. Kuszen Péter 71 éves (21-szer), Lukász József 74 éves (17-szer), Arvay Pál 62 éves (16-szer), Schück János 70 éves (16-szor), Genger Péter 74 éves (16-szor), Eder Péter 52 éves (15-szor), Flambach Rudolf 70 éves (9-szer), Nekov Demeter 70 éves (5-szor), Delbl Fülöp 64 éves (17-szer), Buschsbaum Győző 52 éves (4-szer), Dittrich János 55 éves (16-szor).

(—) MEGJÖTTEK A GÓLYÁK. A langyosra való tavaszi időben naponta látni gólyákat, amint a délvidekről, ahol a telet töltötték, hazatérnek. A falvakban a házak kéményei mellett a gólyapárok megint elfoglalták fészkeiket és nekilátnak a kijávitásnak. A folyók, tavak és mocsarak partján csapatostul látni már a hazatért gólyákat.

(—) A MEGYEI PREFEKTUS SZEMLEÜTJE. Popovici Virgil ezredes-prefektus tegnap Sándor Ernő megyei mérnök kíséretében Lukarec községben járt és megtekintette a vármegye által a községtől bérelt kőbányát. A kőbányában termelt követ a megyei utak építésére használják föl.

— Gabonaárak. (A Dengl és Kleinmann-cég jelentése): A bányási gabonapiacra az irányzat lanya, csupán tengeri iránt mutatkozik kereslet. A piaci árak a következők: temesi búza 400, torontáli búza 405, tengeri 350, korpa 350, zab 455, tavaszi árpa 470, muharmag 335, napraforgómag 400 és tükmag 750 lei százközlökint.

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJJEI SZOLGALATA:

Szerdán, április 5-én a szolgálati beosztás a következő:

Az I. kerületben a Bratianu téren levő Götze gyógyszerház.

A II. kerületben a Stefan cel Mare úton levő Jahner R. gyógyszerház.

A III. kerületben a Carol úton levő Mária gyógyszerház.

A IV. kerületben a Gen. Dragalina téren levő Craciun gyógyszerház.

Az V. kerületben a Corvin gyógyszerház és Uj-kisodán Panajoth Ernő gyógyszerháza állandó éjszakai szolgálatot tart.

Irak királya halálos autószerencsétlenségnek esett áldozatul

Hároméves az új király, aki helyett nagybátyja fog uralkodni

Bagdadból jelentik: Irak királya kedde virradó éjszaka 27 éves korában, autószerencsétlenség következtében meghalt. A Havas-ügybűnség bagdadi tudósítója részletes jelentést küldött a szerencsétlenség lefolyásáról. E szerint a tragédia éjszaka 23 óra 30 perckor történt. A király magavezette autóján nagy sebességgel haladt az országúton és nem tudni, minél következtében, a gépkocsi egy távirópóznának rohamt. A gépkocsi az összeütközés következtében darabokra tört, a király nagy ívben kizuhant és eszméletlenül terült el. Koponyaalapi törést szenvedett és néhány perc múlva a helyszínen kiszenvedett. Irak trónörököse a három esztendő Feysal emír.

Az iraki király halála háromnegyed 1 óraker következett be és a tényt öt orvos állapította meg. A temetés időpontját ma fogják közölni.

Bagdadban ma délben kiáltották a három éves trónörökös királlyá. Tekintettel azonban a király kiskorúságára, az uralmat egyelőre IIah, az elhunyt király fivére fogja gyakorolni.

A kormány a király halála alkalmából 40 napos udvari gyászt rendelt el. A trónörökös II. Feysal néven kiáltották ki királlyá.

Koalíciós kormány alakul Belgiumban

Brüsszelből jelentik: Lipót belga király megkezdte az új kormány alakítására vonatkozó tárgyalásokat, de azok előreláthatólag csak hűsvét után érnek véget. A király elsősorban Pierlotot bízza meg a kormányalakítással és Pierlot megkísérelti olyan koalíciós kormány létrehozását, amelyben a katolikusok, szocialisták és a liberálisok vesznek részt. Ha a szocialisták visszautasítják az együttműködést, a két másik párt alakítja meg a kormányt.

(—) HÁZASSÁGOK. Az anyakönyvi hivatalban a következő mátkapárok kötötték házasságot: Friedrich Endre mérnök és Nadra Ilona, Eder Antal látszerész és Alexa Aurora, Deutsch Radó műszerész és Delej Zsuzsanna, Panescu Stefan szűcs és Costin Iulia, Jeszenovics Géza festő és Juhász Teréz, Petrovics Radivoj sofőr és Mados Mária, Baber Jakab festő és Juhász Anna, Buresch Ferenc női szabó és Radu Anna, Marianovici Ilie villanyszerelő és Marc Susana, Popescu Gheorghe okleveles gazda és Irimia Karolina.

(—) TILTAKOZÁS A MAGÁNTISZTVISÉLŐK ÚJ CÉHÉNEK MEGALAPÍTÁSA ELLEN. Januárban Temesvárott megalakult a magántisztviselők céhe. Noha a törvény értelmében ugyanegy helytartóság területén az egyes szakmák csak egy céhet alakíthatnak, annak ellenére vasárnap Aradon a magántisztviselők egy csoportja gyűlést tartott és új céh alakítását mondta ki. Ebben az ügyben tegnap Suciu Mihai, a Nemzeti Bank temesvári igazgatója, Roscoban Ion, a munkakamara elnöke és Macsics dr. megjelentek a helytartóságon és tiltakoztak az új magántisztviselői céh megalakítása ellen, egyben hangsúlyozták, hogy elismerésre csak is a már régebben alapított céh tarthat igényt. A helytartóság az ügyet megvizsgálja.

(—) HALÁLOZÁSOK. Meghaltak: Petcu Maria, született David hetvenöt éves, Müller Borbála, született Erhardt hetvenöt éves, Verzi Jakab hetvenegy éves napszámos, Gálcsik Imre hetvenöt éves napszámos, Ardelean Vasila negyvenöt éves földműves, Stancu Vasile huszonkét éves napszámos, Dobrobanti Gheorghe negyvenhárom éves őrnagy, Zeller Vilma született Marschall negyvenhét éves, Kovács András huszonegy éves, Matheisz Erna tizenkilenc éves.

(—) ESKÜVŐ ISMERT TEMESVÁRI CSALÁDBAN. Nauer Géza, az Erdélyi Bank cégjegyzője, a temesvári társaság ismert tagja, Nauer György nyugalmazott táblabíró fia tegnap házasságot kötött Fischer Stefániával. A fiatal párt számosan keresték fel üdvözléseikkel.

— LEBRUNNEK MÉGIS LESZ ELLENJELŐLTJE. Párisból jelentik: Justin Goden szenátor kijelentette, fenntartja jelöltetését a köztársasági elnökségre, mivel véleménye szerint az elnök megbízatásának megújítása alkotmányellenes.

— A FRANCIA LÉGÜGYI MINISZTER AZ ANGOL MINISZTERELNÖKNEL. Londonból jelentik: Chamberlain ma fogadta Guy de Chabre francia légügyi minisztert.

— A WASHINGTONI KÖVET BARKETTJE GUSTI PROFESSOR TISZTELETÉRE. Washingtonból jelentik: Radu Irimescu Románia meghatalmazott minisztere vasárnap bankettet adott Gusti, a kiállítás román királyi biztosa tiszteletére.

— ZÜRICH TÖZSDEZÁRLAT. Páris: 11.80 és fél, London: 20.86, Newyork: 445.62, Brüsszel: 75.07 és fél, Milánó: 23.42, Amszterdam: 236.65, Berlin: 178.50, Szófia: 5.40, Varsó: 83.75, Belgrád: 10.00, Bucuresti: 3.37.

— SZOVJETCSAPATOK BETÖRTEK MANDZSUKÓBA. Tokióból jelentik: Karbinból érkezett jelentés arról számol be, hogy Eszák-Hsingingban Liuchia közelében nagyobb szovjetorosz csapatok átlépték a mandzsu határt. Többórás harc keletkezett és csak nehezen sikerült az oroszokat visszaszorítani.

Törökország nem szállja meg az alexandrettei szandzsákot

Ankarából jelentik: A török távirati ügynökké felhatalmazást nyert egy francia újság azon közleményének megcáfolására, hogy 60.000 török katonát összpontosítottak az alexandrettei szandzsák határán azzal a rendeltetéssel, hogy a szandzságba bevonuljon, ha a hatayi parlament kimondja a Törökországhoz való csatlakozást. Hasonlóképpen cáfolják azt a hírt is, hogy Aleppóban törökbarát bizottság alakult azzal a rendeltetéssel, hogy a török csapatoknak Aleppoig való előnyomulását kéri.

Látta Ön a „Tarantellát“???

Látott Ön már szebbet, mint az „Orgonavirágzás“???

Ezt mind felülmúlja!!!

JEANETTE MACDONALD, NELS legújabb színes ünnepi filmjük

DALOL A TAVASZ

A Scala husvéti slágere

KÖZGAZDASÁG

Elsején életbelépett a román-francia kereskedelmi szerződés

Három milliárd lei forgalmat fog Románia Franciaországgal
évenként lebonyolítani

Megemlékeztünk arról, hogy március 31-én aláírásra került a román-francia kereskedelmi szerződés, amelyre vonatkozó tárgyalások már januárban kezdődtek meg.

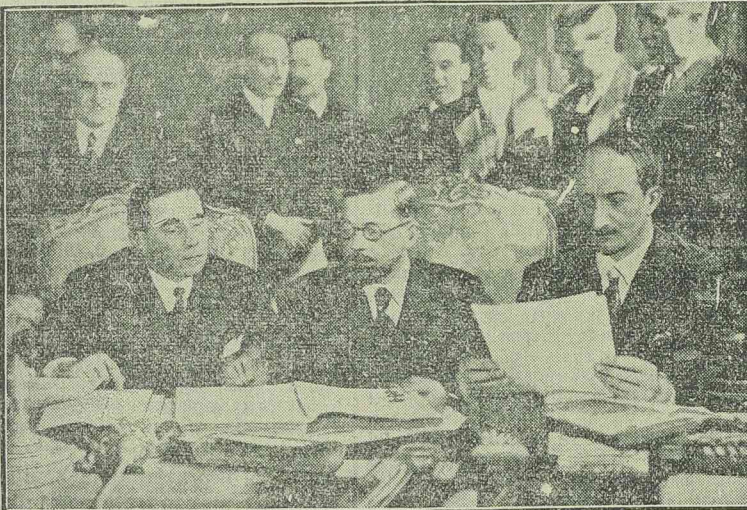
A tárgyalások befejezését az a körülmény hátráltatta, hogy módot kellett találni a két ország közötti kereskedelmi forgalom fokozására annak ellenére, hogy ugy Románia, mint Franciaország mezőgazdasági jellegű országok, illetve, hogy Franciaország csak kis részben szorul mezőgazdasági termékek bevételére. A tárgyalások folyamán végül is sikerült megoldást találni, amelynek alapján a két ország között a külkereskedelmi forgalmat sikerül majd lényegesen emelni.

Párisi jelentés szerint az új kereskedelmi egyezmény Franciaország és Románia külkereskedelmi forgalmát 600 millió frankra (cca 3 milliárd lei) emeli. Románia Franciaországba 490 ezer tonna benzint exportál, amiből 400.000 tonnát vesz fel az anyaország, 90.000 tonnát Algír. Ezenkívül 50.000 tonna ásványolajat és 20 ezer

tonna világító petróleumot vásárol Franciaország. Az egyezményben megjelölt petróleum-mennyiség jelentőségét mutatja az, hogy Franciaország évenként összesen 500.000 tonna finomított petróleumtermékek bevételét engedélyezi, vagyis Romániának sikerült elérnie a maximális mennyiséget.

Az egyezmény szerint megszűnik a kukorica franciaországi 32 frankos beviteli váma és Franciaország 800.000 tonnára növeli a romániai kukorica beviteli kontingensét. Csökken az egyezmény szerint a fa beviteli váma is és a román fakvótát 40.000 tonnánál állapítják meg.

Románia az egyezmény szerint Franciaországtól autóbilát, autóbilakatrészeket, motorokat, vasat, acélt, gyógyszereket, gyapjút, pamutfonalat, festéket és vegyi anyagokat vásárol. A fizetési egyezmény szerint, a Franciaországban eladott román áruk ellenértékének fizetése szaba devizában fog történni. Az új egyezmény április 1-én lépett életbe, egyidejűleg a francia-jugoszláv új kereskedelmi egyezményvel.

A román-francia egyezmény aláírása

Középen Gentin francia kereskedelmi miniszter, balra Bonnet francia külügyminiszter, jobbra Tatarescu párisi román nagykövét

Miniszteri utasítás az adók átvitelezéseiről

Két év alatt közel 50 százalékkal reportálták az adókat. Az átvitelezés különös esetei és a patenta fixa alá esők helyzete.

A múlt évi adók átvitelezéséről szóló 1939 április 1-től életbelépett törvényhez miniszteri utasítás jelent meg, amely a törvény alkalmazásában közelebbi betekintést enged. Ezek szerint

nem az adóalap (jövedelem), hanem maga a múlt évi adó lesz 20 százalékkal átvitelezve.

Miután az átvitelezés már másodikban történik, voltaképpen az 1937 évi kivétel képezi az adókivetés alapját és miután az adó minden esetben húsz százalékkal emelkedett, az eredetileg például 14 ezer leiben megállapított elementáris adót két év alatt 20.160 leire nőtt fel. A múlt évi kivetések véglegesnek tekintendők és így a reportálás alkalmával, semmi javításnak, változtatásnak helye nincsen.

Tehát átvitelezésre kerülnek az állami elementáris és pótdadók, az adicóális adó és a supracoták. Az adicóális adók közül kivétel képez az 1938 április 1-i törvényvel létesített 2 százalékos nemzetvédelmi adicóális adó, amelyet a mostani törvény amúgy is emel két százalékkal. Az adóemelésről az adófizető végzés, nem kap, hanem

az adóhivatal által az évi rendszeres „somátió” kiadásával értesítetik.

A részvénytársaságokra nézve általában szintén 20 százalékos emeléssel vitélezik át a tavalyi adót. Ha valamely társaság az elmúlt pénzügyi évben először lett megadóztatva és így csak ideiglenes meg-

adóztatása történt az első mérleg elkészültéig, az ideiglenes adó vitélezetik át, tekintet nélkül a mérlegre. A részvénytársaság fiókjaira nézve ugyanez a szabály.

Kényszerjegyzésben, vagy konverziós meg egyezés alatt álló, továbbá felszámoló részvénytársaságoknál a tavalyi adó átvitelezetik tekintet nélkül arra, hogy a múlt év folyamán az adótörvény 39. szakaszának 4. pontja szerint felére csökkenti az adót, vagy sem. A felszámoló részvénytársaságok ezt a redukciónak csak úgy élvezhetik, ha a felszámolásból eredő jogait már a múlt évben érvényesítették. A teljesen passzív állapotban levő, tehát

működést nem folytató részvénytársaságok kérésükre a minimális adó felének alkalmazását.

A 600.000 lei alaptőkénél többel rendelkező részvénytársaságok adója is átvitelezetik, tekintet nélkül arra, hogy az elmúlt évben az alaptőke tizedrészének megfelelő forgalmat elérték-e, vagy sem. Elvileg átvitelezésre kerül azon részvénytársaság tavalyi adója is, amely elkészítette az utolsó felszámoló jegyzőkönyvet. Később ezek kárnyílván kerülnek az adó törlesztés. Ha az utolsó mérleg veszteséggel zárul, akkor hivatalból elrendeltek az adó törlése.

Új adókivetés olyan esetekben történik, amikor valamely új vállalat már adott be deklarációt, de a

kivetés nem eszközöltetett. Ha akár az 1937 évi, akár az új vállalatoknál tavaly kivétel adó még nem jogerős, úgy a reportálás feltételeesen történik a jogerőre emelkedés után megtörténik a megfelelő kijárat.

Új adókivetésnek van még helye, ha a kincstár felfedezi, hogy valamely vállalat adókivetés nélkül működött és így a megfelelő évekre az adóévre előírt rendszerrel történik a kivétel, illetve a reportálás.

Megjegyzendő, hogy miután a törvény megszüntette a 36. szakaszban létesített ipar- és bányavállalati mentességeket, így a most kezdődő pénzügyi évekre ezekre nézve is rendszeres adókivetésnek van helye. Ahol a vállalat csak annyi kedvezményt élvezett, hogy az adó felét tartozott megfizetni, ott a másik felével való kiegészítés az adóreportálásnál automatikusan, tehát kivétel nélkül történik. A 20 százalékos emelés azonban csak a már tavaly is fizetett adóra nézve alkalmazandó, tehát ezek a vállalatok voltaképpen a teljes adó tíz százalékos emelésével adóznak. Az ilyen egész, vagy fél adókedvezményt élvező új vállalatok természetesen csak akkor adóztathatók meg, ha az alanszabályok szerint elkészítették első mérlegeiket. Mindaddig a kivétel függvényben marad.

Azok a cérek, melyeknek patenta fixa adóink előre megállapítottak csak úgy esnek reportálás és adóemelés alá, ha az a három éves időköz esz év március 31-én lejárt.

Tekintve, hogy a legutóbbi patenti fixa adókivetés általában 1936-ban történt, a legtöbb kis-kereskedő és kisiparos adóját átvitelezetik 20 százalékos emeléssel.

Árfolyamok

KEDD, ÁPRILIS 4.

Hivatalos árfolyamok: (az első szám a vétel, a második az eladást jelenti) Holland forint 75-76,78, belgas 23,74-24,08, angol font 662,40-672,25, olasz lira 7,172-7,172, dollár 141,17-143,24, francia frank 3,57-3,78, svájci frank 32,08-32,57. Ezekben az árakban a devizafelár is befigyeltatik. Dinár 2,898-3,05 pengő 25 és 26,50-27, német márka 40,50-41,50.

— Francia tőke a Buhusi posztógyárban. Az ország egyik legnagyobb posztógyáránál, a Buhusi posztógyárnál lényeges változások történtek. A vállalatba a francia textilipar egyik tőkeerős csoportja vállalt érdekeltséget és ennek képviselőjében Fernand Motte Balay lépett be az igazgatóságba. Rajta kívül az igazgatóság kooptáta Constantin Argetolanu és Mircea Durmat. Samm Margules és Rafael Halfon távoztak az igazgatóságból, míg Lazar Margules maradt a vezérigazgató, helyettese pedig Felix Charles Louis Varras, akit a francia csoport delegált.

— Lhet valaki kisiparos műhely nélkül is. A forgalmi és fényüzési adóról szóló törvény alapján mentesek a forgalmi adókönyv vezetése alól azon kisiparosok, akiknek műhelyében hét munkásnál több nem dolgozik és öt lóerőnél magasabb villamosági erőt nem használnak. Egy mérsárost azon a címen büntették meg, hogy nem vezet könyvet és jölehet, egy munkása van, de azt nem a „műhelyében” foglalkoztatja, mert nincs is műhelye. A törvényzék megsemmisítette a törvény szövegét alkalmazásával létrejött kihágási jegyzőkönyvet, míg a temesvári tábla III. tagozata 2717-1938. számú végzésével a felebbviteli ítéletet megerősítette és kimondta, hogy a kisiparos jelleg fennáll akkor is, ha a mesterséget nem műhelyben üzik.

— Magánosok nem kapnak devizát. Bucurestiből jelentik: A nemzetgazdasági minisztérium közli a devizákat igénylő magánszemélyekkel, hogy az ilyen irányú kérvények elintézése április 3-tól 12-ig szünetel.

(—) **PIACI ÁRAK TEMESVÁROTT** tegnap a hetipiacon a következők voltak: tojás darabja 1,60-1,70 lei, szárazbab kilója 12-14 lei, lencse kilója 14 lei, kalarábé darabja 1-4 lei, sárgarépa kilója 4-5 lei, paszternák kilója 8-10 lei, krumppli kilója 4 lei, káposzta fejenként 3-5 lei, vörös cékla kilója 3-5 lei, zöld petrezselyem csomója 1 lei, fiatal retek csomója 2,50-3 lei, fiatal hagyma csomónként 0,50-1 lei, paraj kilója 10-14 lei, saláta fejenként 2-3 lei, zöld paprika darabja 6-7 lei, tejfel literje 44-50 lei, tehéntúró kilója 12-14 lei, juhtúró kilónként 32-36 lei, főzővaj kilónként 80-84 lei, teavaj kilónként 88-92 lei, alma kilónként 12-20 lei, csirke párja 35-70 lei.

— Kedvező veteményjelenségek. Bucurestiből jelentik: A földművelésügyi minisztériumhoz beérkezett jelentések a vetési helyzet javulásáról számolnak be. Az esőzések megszünése után a tavaszi murkák a legnagyobb erővel megindultak. A buza igen jól fejlődik. Az árny által okozott károk nem jelentősek. A szőlő kifedése is megkezdődött.

Megdrágult az örökösödés

Új hagyatékai illetéktáblázat lépett életbe és korlátozza az új törvény a mentességeket. Megilletékezik a halálestől szinleges adásvétel.

Az április 1-én életbelépett új adótörvények lényeges módosítást eszközölnek a hagyatékai adó tekintetében. Az örökös általában kedvezőlembb helyzetbe kerül és ez vonatkozik minden oly esetre, ahol a hagyatékai adó még nincsen megállapítva, tekintet nélkül arra, hogy a hagyaték mikor nyílt meg.

A törvény új adókules táblázat tartalmaz, amely bizonyos esetekben jelent emelést a korábbi táblázatba foglaltakkal szemben. A megszünt kedvezmények között szerepel az, hogy a törvény eltérő a hitves és a lemenők öröklésénél a 100 ezer lejig terjedő vagyon hagyatékai adó alóli mentességét. Csupán ez azokra a falusi örökösökre maradt fenn, ahol a hagyaték tárgya egy három szobánál nem nagyobb ház, szarvasmarha, mezőgazdasági felszerelés és a helyi kisajátítási területnek megfelelő szántóföld. A városi örökösödésnél

megszüntették azt a kedvezményt, hogy az örökösök által kizárólag lakott ingatlanuk csak fele értékét vették számításba.

Ez a kedvezmény a jövőben csak akkor áll fenn, ha az örökösök hitvestárs, vagy lemenők és az ingatlan 300 négyzetméteren nem nagyobb területen fekszik és más vagyon a hagyaték tárgyát nem képezi. Ha az ilyen ingatlan bruttó jövedelme meghaladja az évi 25 ezer lejt, akkor a kedvezménytől az örökösök elcsenek azzal, hogy az összértékéből 50 ezer lejt jön levonásba a kivetésnél.

Szokásos volt, hogy valaki halála előtt olyan rokonának adta el az ingatlant, aki a hagyatékai illetéktáblázat szerint, magasabb illetéket tartozott volna fizetni, mint az adásvételi illeték.

A kimentárnak joga van a halál előtt közzétett adótti ingatlanokat örökségi illetékekkel sújtani,

amennyiben a vevő törvényes örökös, vagy annak közeli hozzátartozója. Ilyen esetekben azonban az adásvételi illeték levonásba jön az örökösödési illetékből.

A jövőben a hagyaték tárgyát képező ingatlan értékét a forgalmi érték szerint számítják és a becserkál nem lehet kisebb, mint városi ingatlanoknál a bruttó jövedelem tízszerese, falusi ingatlanoknál annak nyolcszorosa. Amennyiben a hagyatékban tőzsdén nem jegyzett részvények találhatók,

úgy a részvények értéke, a részvényt kibocsátó vállalat összvagyonához képest számítatik ki. Az új törvény szabályozza a Vadul Comercial értékelését, tehát azt az esetet,

amikor a hagyatékban valamely üzleti vagyon található.

Az utolsó három évi bruttó jövedelem átlagának öt-szöröse képezi a Vadul Comercial értékét, amihez jön az üzleti aktíva, árúkövetelések. Az örökösnek joga van valamely a hagyatékban talált követelésről lemondani és ezt a illetékezés jogerőre emelkedéséig gyakorolhatja.

Az örökösödési adó a kivetéstől számított egy hónapon belül esedékes, kivéve azt az esetet, ha a proces verbal ellen az örökös fellebbezett, amikor is három hónapon belül fizetheti ki az illetéket. Az illeték külön kérelemre legfeljebb 6 félévi részletben fizethető.

Az illetékkivetés fellebbezési idejét az új törvény 15 napra szállította le.

Lényeges változást képez az, hogy a hagyatékai illeték tárgyában szerzett kihágási jegyzőkönyv ellen beadott fellebbezés tárgyában az adófellegbesezési bizottság dönt.

SPORT

Az Everton angol futballcsapat masszőrje — vak

Londonból jelentik: Harry Cook, az angol Everton futballcsapat masszőrje vak, de azért a legteljesebb pontossággal teljesíti munkáját. A csapat minden mérkőzésén természetesen jelen van. Cook a Dardanellák körüli harcokban, a világháború alatt vakult meg. Hazatérése után a masszőri foglalkozásra képezte ki magát és azóta az Everton egyesületben fejt ki tevékenységét.

Francia bajnokságok: Móré és Kalocsay csapata a Lille Francia Kupa döntőjében. Kupa-mérkőzések: Racing Paris — Fives 1:0, Lille — Sète 1:0.

Az FC Rapid lesz a jugoszláv válogatott edzőtársa

Bucurestiből jelentik: Az Anglia elleni mérkőzésre készülő jugoszláv válogatott csapat edzőtársa, a bucarestii FC Rapid lesz. A mérkőzésre előreláthatólag május 14-én kerül sor.

A délamerikai futbalszövetségek a FIFA kötelékében maradnak

Párisból jelentik: Ismeretes, hogy évek óta igen feszült a helyzet a délamerikai futbalszövetség és a FIFA között. Rimet, a FIFA elnöke Délamerikába utazott, hogy a fennálló ellentéteket elsimítsa. Utazása, mint a párisi lapok beszámolnak, a legteljesebb sikerrel járt és a délamerikai államok futbalszövetségei továbbra is a FIFA kötelékében maradnak.

Husvétii körmérkőzés Budapesten és Bécsben

Budapestről jelentik: Husvét mindkét napján Budapesten és Bécsben benyolítanak le pont és gólarányra menő küzdelmet a Ferencváros, Austria, Hungária és a Wacker csapatai. Az első nap Budapesten, a második nap Bécsben játszanak a csapatok. A részletes műsor a következő: vasárnap: Ferencváros — Austria, Hungária — Wacker. Hétfőn: Austria — Hungária, Wacker — Ferencváros.

Olasz bajnokságok: Milan — Novara 2:1, Liguria — Lazio 0:1, Juventus — Bologna 1:0, Tricestina — Livorno 2:0, Luchese — Bari 0:0, Modena — Genova 0:0, Róma — Ambrosiana 2:3, Napoli — Torino 0:0 A Bologna vereséget szenvedett Torinóban, de nagy baj nem érte, mert a mögötte álló Liguria is vereséget szenvedett. Viszont a Liguriának második helyébe került ez a vereség, mert az Ambrosiana egy ponttal megelőzte. Az élen most ez a helyzet: 1. Bologna 34 pont, 2. Ambrosiana 31 pont, 3. Liguria 30 pont, 4. Torino 30 pont, 5. Genova 28 pont.

Belga bajnokságok: A Beerschot nagy fölényvel nyerte a bajnokságot. Nem kevesebb, mint hét ponttal előzte meg a második helyre került Lierschete együttesét.

GYILKOSSÁG A MOZIBAN

A Déli Hírlap eredeti regénye
Írta: Félegyázi András

Utánnyomás írás.

Az egyes szakmákat halványzöld lapok választották el egymástól. Ezeket a zöld lapokon jelölték meg az egyes szakmákat ilyen formán:

— Bőrgyártás... Festékek... Ragasztók...
Mesterséges gumi... Pótkakao

Fürge ujjakkal, gyorsan lapozott. Egyik halványzöld ívet a másik után nézte meg és végre az egyiket ott látta a keresett címszót:

— Mezőgazdaság.
— Megvan! — kiáltotta diadalmasan.

És snékkül, hogy válogatott volna, vagy hogy megtekintette volna a receptek fölíratait, két ívet — de nem egymás után következőt — kihúzott ebből a csoportból.

A két ívet sietve összehajtogatta egészen apróra és elrejtette kabátja belső zsebében. Aztán visszacsuszította a mappát a fekete irattáskába, amelyet becsukott.

Közönyösen maga elé nézve, mozdulatlan arccal ült helyén, mire a sofőr visszaérkezett.

— Parancsoljon, monsieur, — nyújtotta át a kocsi vezető Limoujelnek a cigarettát.

— Köszönöm, — és Limoujel megkínálta a sofőrt, akinek ezenkívül még borralvált is adott.

Tényleg jól számított, amikor azt gondolta, hogy a nők legkevésbé negyed óráig maradnak Paquinél, mert husz perc is eltelt, mire újból beültek az autóbába.

— Most aztán villámgyorsan Caint Cloudba, a Frères Colantaire céghez, — utasította Limoujel a sofőrt.

Amikor a sofőr a Frères Colantaire kapuja előtt lefékezett, csinos fiatalember sietett a gépkocsihoz, amelyből Hildegard már nyújtotta is kifelé a fekete irattáskát.

— Önt bízta meg Höllriegel igazgató úr az iratok átvételével?

— Engem, madame, — mondta a fiatal ember és máris sietett be a gyár kapuján.

A sofőr megindította a motort és gázt adott. Az autó valóságosan repült Versailles irányába.

A kirándulás pompásan sikerült.

A két német asszony Versaillesben megnézték minden megnézhetőt. Még arra is volt idejük, hogy meguzsonázzanak, aztán rohant velük az autó vissza Párisba.

Idejében érkeztek meg.

— Au revoir, mesdames, este a fáncterembe, — bucsuzott Limoujel, amikor az autóból kiszállottak a szálloda előtt.

Eveline is és Hildegard is biztatóan mosolygott feléje.

Limoujel elhatározta, hogy még egy kis gyolgsót tesz, mielőtt felmegye a szállodába, hogy frakkba-lakkba öltözzék.

Betért a legközelebbi papirkereskedésbe és levélpapirt kért.

— Borítékot is? — kérdezte az elárusító.

— Igen, kettőt.

A papírüzletből postahivatalba ment. Az egyik írópulton a zsebből elővont levélpapírra néhány sort írt Mariannának:

— Drága Mariannom! Mellékelek egy lezárt borítékot. Légy szives jól eltenni, mert nagyon értékes. Majd reggel megmagyarázom a dolgot. Addig is csókol számtalanszor Alexandre.

A belső zsebből kivette a két összehajtott ívet, amelyet a délután folyamán Höllriegel aktatáskájából halászt ki. Ugy hagyta összehajtogatva az egyik borítékba, amelyet leragasztott. Ezt a címetlen borítékot a pár szavas levéllel együtt beletette a másik borítékba, amelyet Mireillejon Mariannának címezte meg a Square des Vergennes 6 szám alá. Megvette és a borítékra ragasztotta a szükséges bélyeget, aztán feladta a levelet csőpostaküldeménynek.

Lassan, elgondolkodva ballagott vissza az Excelsior szállóba és felsietett a legfelsőbb emeletre. Ott nekifutott a berekválozásoknak és az öltözködésnek. Nemskára comme il faut gavallér volt.

A német társaság aznap sokkal későbbben jelent meg a fáncteremben a rendeslén. Már-már azt hitte, hogy nem is jönnek és hiytelen elutaztak,

De végre mégis csak beléptek.

A nők szótlanok, a férfiak komorak voltak.

— Legyen szerezcsénk, monsieur, — szót hozza Höllriegel az üdvözlés után és egyenesen az ötös számú páholy irányába tartott.

Megrendelték most is a bőséges vacsorát és az italt, mint rendesen, azonban az a dévaj vidámság, a kedélyes hangulat, amely a társaságot rendszerint jellemezte, ezúttal nem akart jelentkezni.

— Kedves monsieur, — szólalt meg Höllriegel Hans, miután vacsora előtt az egész társaság némasága közepette egymásután kivitt három pohár pezsgőt, — ne csodálkozzék, hogy olyan hangtalanok vagyunk, mint egy temetés részvevői. Ennek az az oka, hogy vége párisi tartózkodásunknak és megyünk hazra Németországba.

— Indulunk Németországba, — visszhangozta Ewald.

Lemle Franz is szükségesnek tartotta megjegyezni:

— Allons a Berlin!

A két nő melán nézett maga elé. Limoujel látta, hogy olyanok, mintha orruk vére folya és nem merete megkockáztatni, hogy vacsora előtt táncba vigye őket. Megkísérelte, hogy szellemes társalgással jobb kedvre derítse a társaságot, de nem sikerült.

Vacsora alatt sem javult a helyzet.

Bármit is erőltette Limoujel a jökevd előhívását, mindenkitől csak kurta feleleteket kapott. Legjobban szeretett volna felugrani és távozni, azonban nem akart udvariattannak látszani. Aztán meg azt gondolta, hogy majd csak elmúlik ez az éjszaka is. Közben pedig rendületlenül remélte, hogy a pezsgő majd csak vidámságra deríti a társaságot.

Talán erre törekedett a három német férfi is, mert szorgalmasan nyakalta a pezsgőt. Az arcuk piros lett ugyan tőle, de szófukarságuk csak nem szűnt. Látszott rajtuk, hogy erőlködnek a társalgásban való részvételre, de ez csak zökkenésekkel ment.

Néha-néha, amit eddig egyetlen alkalommal sem cselekedtek, óvatosan suttogtak néhány szót egymás között. A vacsora végén történt, hogy Schanner Ewald halk mondatára Höllriegel indulatosan az asztalra csapott és hallhatóan mondta:

— Verfluchte Geschichte!

(Folytatása következik.)

Az új pénzügyi évben felemelték a látványossági illetékeket

Több városban a mozik beszüntették előadásait. Öfelségétől és a minisztereinöktől kértek védelmet a mozisok

Legutóbbi lapszámunkban részletesen beszámoltunk arról, hogy egész sereg adót és illetéket a pénzügyminisztérium lényegesen felemelt. Így többek között

nagymértvű emelés történt a látványossági adónál is, aminek következtében a mozgófényképszínházak rendkívül súlyos helyzetbe kerültek. Ez különösen az erdélyi mozikra vonatkozik, amelyeknek egy része képtelen a jelentősen megnövekedett kiadásokat fedezni.

A pénzügyminisztérium április elsejével életbelépett rendelkezéssel az ország mozgófényképszínházait hat kategóriába osztotta. Valamennyi erdélyi, így tehát a városunkban működő mozik is az első kategóriába tartoznak és a rendelet értelmében naponta 2400 lei illetéket kötelesek fizetni, tekintet nélkül a bevétel nagyságára. Ehhez természetesen hozzájárulnak még egyéb hasonló kiadások is. A rendelet megjelenése után az erdélyi mozisok körében mozgalom indult meg ennek a rendelkezés megváltoztatása érdekében. A mozisok általában azzal érvelnek, hogy a kategóriákra való beosztás

metbányatalanul történt, mert, amíg például Temesvár, Arad, Nagyvárad, Lugos és számos kisebb erdélyi város is az első, illetve a legelső napi illetéket fizető osztályba került, addig Iasi, Ploesti, Braila, Galati, Chisanau és még több

nagyobb ókirtóltságbeli város a második kategóriába tartozik

és az ezekben működő mozgófényképszínházak naponta csak 1400 lei látványossági illetéket fizetnek. Megnehezíti ezenkívül a mozik helyzetét egy másik rendelkezés is, amely kötelezi a mozgófényképszínházakat, hogy azért a papírrát, amelyből a jegyek készülnek, a pénzügyigazgatóságon egy összegben 24.000 leit lefizessenek, holott ezt az összeget eddig három-négy hónap alatt egyenlíthették ki, olyan mértékben, amint a jegyek eladásra kerültek. Hogy a mozisok az új adótörvénynek eleget tudjanak tenni, véleményük szerint, naponta 12—14 ezer leit kellene bevételezzenek,

mert ellenkező esetben a nagy mértékben növekedett kiadásokat képtelenek fedezni.

A mozi tulajdonosok ebben az ügyben tiltakozó táviratot intéztek Armund Calinescu minisztereinökhöz,

ugyanakkor pedig táviratot küldtek Öfelségének is feltárva a helyzetet. Egyes városok, ahol a mozik forgalma erősen lecsökkent, így Arad is a második kategóriába való beosztást kérték. A mozgófényképszínházak tulajdonosai több erdélyi városban azon az állásponton vannak, hogy

amennyiben kérésük eredménytelen maradna, úgy hetenként csak két-három napig tartanának előadásokat. Egyébként tiltakozásuk jelszavul Aradon kedden már nem tartották előadásokat és úgyszintén szerdán is zárva maradtak a mozik. Ilyen körülmények között Aradon vasárnapig nincs mozielőadás, miután csütörtökön, pénteken és szombaton zenetiltalom van.

A szigorú illetékrendelkezés elgondolása a következő: Az első kategóriába tartozó városoknál 500 férőhelyes átlagot vett alapul a törvény. Amennyiben 500 helynél több lenne, minden megkezdett 100 hely után a 2400 leies napi illeték 10 százalékkal emelkedik. Ha 500 helynél kevesebb lenne valamelyik kategóriába tartozó mozi, akkor minden ötszázánál kevesebb megkezdett száz hely után tíz százalékkal csökken az illeték összege.

A mozitulajdonosok kötelesek a pénzügyigazgatóságon ideiglenes vallomást benyújtani, amelyben pontosan feltüntetik a férőhelyek számát, legkésőbb április 15-ig pedig három példányban kell elkészíteni és beadni a mozi tervrajzával. Ha a fenti időpontig elmulasztanak benyújtani a vallomást, a törvény értelmében nem 500, hanem 2500 férőhely után adóztatják meg a késedelmeskedő mozitulajdonost.

A még nem láttamozott jegyek után a mozitulajdonosok ki kell fizessék a mozi és színházi illetéket, a jövőben ezt az illetéket akkor kell leróni, amikor a bélyegekre szolgáló íveket megveszik.

A törvény igen szigorúan előírja, hogy a napi 2400 leies illetéket minden nap a következő napra előre kell kiegyenlíteni. Amennyiben a mozitulajdonos egyetlen esetben elmulasztaná, 60 ezer lei bírsággal büntetik az adó összegén kívül.

Rádió

SZERDA, ÁPRILIS 5.

Bucuresti. 7: Reggeli hanglemezek. Torna. Háztartási és orvosi tanácsok. 12: Hanglemezek (olasz zene). 13.5: Hanglemezek (angol zene). 14.10: Hírek. 14.30: Hanglemezek (orosz zene). 19.17: Kamarazene. 20.45: Előadás. 21: Hanglemezek Beethoven: Missa Solemnis). 22.30: Sporthírek és hírek. 22.53: Hangverseny. 23.45: Hírek francia német és olasz nyelven.

Budapest I. 7.45: Torna. Hírek. Hanglemezek. 11: Hírek. 11.20: Hanglemezek. 11.45: Felolvasás. 1.30: Hírek. 2.30: Hanglemezek. 3.35: Hírek. 5.15: A rádió diákfelőrája. 5.45: Hírek. 6: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 6.10: Szalonzene. 6.45: Mészáros József előadása. 7.15: Cigányzene. 8: Tamási Áron elbeszélése. 8.25: „Krisztus”. Liszt Ferenc oratóriuma három részben. 9.20: A rádió küllgyi negyedórája. 10.15: Hírek. 11.25: Hanglemezek. 11.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 12: Hanglemezek. 1.05: Hírek.

Budapest II. 6.45: Szalonzene. 7.15: Haraszi Emil dr. előadása. 7.45: Dr. vitéz Papné Kovács Edit Chopin-műveket zongorázzák. 8.30: Geréb László dr. előadása. 9: Hírek. 9.20: Hanglemezek. 10: Cigányzene.

Bécs. 20: Leányest. 21.10: Hamburg tarkaestje. 23.30: Bécsi zene.

Belgrád. 19.15: Lemezek. 22: Népdalok. 22.30: Lemezek. 23.15: Ének.

Milánó. 20.20: Lemezek. 21.30: Lemezek. 22: Operaelőadás a Scalából.

Páris P. T. T. 19.30: Szalonzene. 20.30: Lemezek. 21: Operaelőadás.

Varsó. 20: A rádiózenekar. 22: Chopin művek. 22.45: Oratórium

CSÜTÖRTÖK, ÁPRILIS 6.

Bucuresti. 14: Hírek. 21: Hírek és sporthírek.

Budapest I. 7.45: Torna. Hírek. Hanglemezek. 11: Hírek. 11.20: Felolvasás. 1.10: Szomlányi János énekel. 1.40: Hírek. 2: Zene. 3.35: Hírek. 5.15: Hangfelvétel. 5.45: Hírek. 6: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 6.10: Szórakoztató zene. 7.05: P. Ángván Fülöp előadása. Budanovits Mária énekel. 8: Báldy Bálint előadása. 8.15: Hanglemezek. 9.20: Passiójáték. 10: Hangverseny zene. 10.40: Hírek. 11.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 12: Szalonzene. 1.05: Hírek.

Budapest II. 8: Hanglemezek. 8.30: Felolvasás. 9: Hírek. 9.20: Hanglemezek.

APRÓ HIRDETÉSEK

Az este 6 óráig feladott hirdetések másnap reggel megjelennek

Az 1938. júl. 18-án megjelent 69094. sz. miniszteri rendelet alapján apróhirdetési áraink a következők: állástkeresés, elvesztett tárgyak, eltűnt személyek, fűrészgyógyhely hirdetése szavankint egy leu. Levelezés nem közzölhető. Házasság szavankint 8 leu. minden más rovatban szavankint kettő leu. Legkisebb apróhirdetés tíz szó. Az apróhirdetések díja előre fizetendő. — Apróhirdetéseket felvesz I. kerület: Déli Hírlap kiadóhivatala. Piata I. C. Brătianu 3. II. kerület: Tamás-traffic. Piata Badea Cârțan 8. — Kardos-traffic. Piata Traian (szerb templom mellett). Grósz-traffic. Calea Dorobantilor 2. III. kerület: Helfenbein-traffic. Piata Lahovari. IV. kerület: March-traffic. Piata Kütt. — Nógrády-traffic. (Tivoli mellett) — Olariu-traffic. Piata Dragalina 6. Telefon 45—06. — Vittek-traffic. Bul. Carol 54. — Galóczy-traffic. Strada Brătianu 15/a. Telefon 5—13.

Házasság

Férjhez menne csinos fiatal független úriúrnő, többmillió hozományával. Fényképeserét közvetít Bizony házasságközvetítő Timisoara I., Str. Lenau No. 12. 835

Komoly, átlagon felüli, gyermektelen úriasszony berendezett lakással, megismerkedni emelkedett szellemű, biztos egzisztenciájú, kimondott úriemberrel (40—50 évesig). Részletes levelet (személyleírással) a kiadóba kérem leadni „Hora ruit” jellegével. 842

Állást keres

Elmennék üzletbe kiszolgálni, vagy kasszához is. II., Comuna I. G. Duca III. ucca 224. (Kardos-telep). 926

Mosást, vasalást vállal szegény tisztességes, tiszta asszony. Cím a kiadóban. 946

Nagy vacsorákra, esküvőkre, zsurokra a legfinomabb ételek készítését vállalom. Nagy gyakorlattal rendelkezem. III. Str. Vilhelm Mühle 24. Muth Adámnénál. 982

Lakás

Egyszobás garzónlakás I. kerületben április 15-re, vagy május 1-re kerestetik. Címeket a kiadóban kérem leadni. 942

Szépén bútorozott különbejáratú uccai szoba, fürdőszoba használatlalt a Mária-szobor közelében kiadó. Cím a kiadóban. 790

Garzón lakás 1 szoba, előszoba, különbejáratlalt május 1-re kiadó I. Str. Lenau 16. 840

Kétszobás, fürdőszobás, modern földszintes lakás kiadó. Bővebbet I. Str. Lenau 16. 841

Kétszobás lakást keresek május 1-re. Címek Str. Cernauti 18 szám alatt leadandók. 932

Adas-velet

Jókarban lévő gyermekocsi eladó. V. Str. Banus Maracine 13. Blaskovics villa. 833

Új könyv: Bizony A férjhezmenés művésze. Biztos sikerrel segít minden nőt az előnyös házasságba. Megrendelhető Bizony házasságközvetítőnél Timisoara I., Str. Lenau 12. 836

Eladó 2 drb. új és 1 drb. használt csolnak. Kardos telep II. ucca 191. szám. 839

Nagyon olcsón eladó: Konyhabútor, előszobafal, virágállvány, kertszékek, függőzők, tükrös-asztal, tüvegek, székek. Cím: Timisoara II., Str. Petru Tegel 2. II. em. ajtó 9. Megtekinthető délelőtt 9—1-ig. 933

Ada-Kalehról Rahát (szultánhenyér)

Legfinomabb rózsá, narancs, vanília, málna, citrom, barack és csokoládé, kimérve, vagy szép kivitelű csomagolásban felszítés szerint narvóbb darab, vagy apróra vázva. Rendelésre minőség szerint: Finom lei 44. — Különlegessér lei 60. — Lokum lei 86 árban, postán, vagy vasuon prompt szállít

Matics Mihály, Orșova
Depozit de Rachat dela Ada-Kaleh

Hiteles fordításokat

román, magyar, német, francia, angol, olasz, szerb, cseh és orosz nyelven. továbbá mindennemű iratok (kérvevények, levelek, szerződéses bizonyítványok stb.) leírását géppel, olcsón, gyorsan és pontosan vállal: elsőrangú munkakerőktől támogatva.

N. MAGDU

román nyelv és gyorsírótanár, Bucuresti és Timisoara városok volt első fordítója, Timisoara I., Piata Brătianu 2. szám (Krayzerrel szemben).

Ha szép akar lenni?

Használjon KULKA-féle liliom-tejkrémet, liliom-tejszappant és liliompudert, három színben. Kaparató kizárólag a

Városi gyógyszertárban a „Fekete Sasoz” I. Piata I. C. Brătianu.